

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΜΒ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΑΓ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19.—Τηλ. 227-689 | 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1965 | ΑΡ. 23

ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΑΙ ΑΤΥΧΩΣ

Πρό τινων ἡμερῶν ἐωρτάσθη καὶ παρ' ἡμῶν ἡ εἰκοστὴ ἐπέτειος τῆς καθιερωθείσης ὡς «Ἡμέρας τοῦ Ο.Η.Ε.». Καὶ ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς εἰς μῆνυμά του πρὸς τὴν Γραμματεῖαν του ἐξέφρασε τὴν ἐκτίμησίν του διὰ τὰ μέχρι σήμερον ἐπιτελεσθέντα ὑπὸ τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν, πρὸς διάσωσιν καὶ ἐμπέδωσιν τῆς εἰρήνης. Καὶ ἠύχθη, ὅπως κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ὁ Ὄργανισμός ἐνισχυθῆ καὶ ἐδραιωθῆ ἔτι μᾶλλον, ὡς «ὁ μοναδικὸς κηδεμῶν πάσης προσπαθείας διὰ τὴν εἰρήνην, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν λαῶν τῆς Γῆς».

**

Καὶ ὄντως ἡ οἰκουμενικὴ αὕτη Ἀμφικτυονία ἀποτελεῖ τὴν κορυφαίαν ἐλπίδα καὶ τὴν συνισταμένην τῶν πόθων ὅλων τῶν λαῶν διὰ τὴν εἰρήνην. Καὶ δικαίως. Διότι ὁσάκις κατὰ τὴν διαδρομὴν τῆς εἰκοσαετίας ἐκινδύνευσεν αὕτη, καὶ τοῦτο συνέβη συχνάκις, ἐσώθη χάρις εἰς τὰς προσπαθείας τοῦ Ο.Η.Ε. ὅπου παρὰ τὰς σημειουμένας διαφωνίας καὶ τοὺς ὀξεῖς ἀνταγωνισμούς, κατορθοῦται ἡ ἔγκαιρος ἐπικράτησις μιᾶς γενικωτέρας καὶ ἀνωτέρας φιλειρηνικῆς ἀντιλήψεως. Διότι ὁ πόθος τῆς εἰρήνης ζῆ πάντοτε ἐντὸς τῶν καρδιῶν, ὡς εὐγενὲς ἰδεῶδες. Εἰς τοὺς καιρούς μας δὲ αὐτοὺς ἔχει ἐμπεδωθῆ, ὡς ἀγωνιώδης κραυγὴ διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπέβησαν οὕτω τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη ἡ ultima dea τῶν ἀδικουμένων λαῶν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐναντίον τῆς ἀνεξαρτησίας των προκλήσεων ὡς καὶ τοῦ ἱεροῦ δικαίωματος τῆς αὐτοδιαθέσεώς των, ὅπως τοῦτο συμβαίνει διὰ τοὺς ἀδελφούς μας Κυπρίους.

**

Ἄλλη μεγάλη ἀποστολὴ τοῦ Ο.Η.Ε. εἶναι ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ προώθησις ἐνὸς προγράμματος πολυπλεύρου ἐνισχύσεως τῶν ἐν ἀναπτύξει λαῶν ὑπὸ τῶν ἀνεπτυγμένων τοιούτων, πού διατελοῦν εἰς μίαν γόνιμον ἀνθησιν δημιουργικῆς δραστηριότητος, ἡ ὁποία μεταβάλλει καθημερινῶς τὴν ὄψιν τῆς ζωῆς. Καὶ αἱ ἐνισχύσεις αὐταί, κατὰ κοινὴν ἀναγνώρισιν, ἔχουν ἀποδώσει ἕως σήμερον ὄχι ἀσημάντους καρπούς. Καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν ἀπόδειξιν καὶ τῆς πανανθρωπίνης σημασίας τοῦ Ὄργανισμοῦ, καὶ τῆς πολυχύμου ζωτικότητός του. Καὶ ταῦτοχρόνως χαροποιὸν μῆνυμα, ὅτι καὶ μελλοντικῶς θ' ἀντιμετωπισθοῦν ἐπιτυχῶς τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα ὀρθοῦνται ἐνώπιόν του διὰ τὴν δημιουργίαν ἐνὸς νέου κόσμου, μὲ πληρεστέραν ἐνότητα καὶ μὲ ἀνιούσαν συνεχῶς τὴν ὕλικήν του εὐημερίαν, καὶ τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν του ἀλκήν.

**

Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιταχυνθῆ ὁ ρυθμὸς τῆς παρεχομένης βοηθείας καὶ τῆς συντελουμένης εἰς τοῦτο προόδου. Διότι ὁ χρόνος βιάζει. Καὶ νέοι λαοὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸ προσκήνιον τῆς Ἱστορίας, οἱ ὁποῖοι, πλήρεις ὀρμῆς, σπεύδουν νὰ συμπληρώσουν, ὅσον τὸ δυνατόν ἀρτιώτερον, τὰς ἐλλείψεις τῆς οἰκονομίας των καὶ τὴν τεχνικὴν των παρασκευήν. Λαοί, τοὺς ὁποίους δὲν κατήρδευσαν τὰ λυτρωτικὰ νάματα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔχουν διὰ τοῦτο ἀτροφικὸν τὸ συναίσθημα τῆς ἀνθρωπίνης συνεργασίας καὶ ἀλληλεγγύης. Καὶ ὑπάρχει φόβος, ἂν ὁ κόσμος δὲν ἐνο-

ποιηθῆ ἔγκαίρως, νὰ ἐπαναζήσωμεν φρικτὰς καὶ πανωλέθρους ἡμέρας, ὑπὸ τὸν ἀδελφοκτόνον ἀστερισμὸν τοῦ Καΐν. Καὶ πανταχόθεν, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ Ὁργανισμοῦ, ὑψοῦται ἡ εὐχή, ὅπως οἱ ἡγέται τῶν λαῶν ἐξαρθῶσιν ἀποφασιστικῶς ἕως τὰς ὑψηλότερας κορυφὰς τοῦ ἠθικοῦ χρέους, πρὸς ἐπικουρίαν τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶν ἀδικουμένων.

**

Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἐπικροτοῦμεν κατ' ἀρχὴν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Ο.Η.Ε. Δυστυχῶς ὁμοίως, ὅπως καὶ εἰς ἄλλας στήλας σημειοῦμεν, πᾶν ἄλλο ἢ πνευματοκίνητος ὑπῆρξεν ἡ ἐπίσκεψις αὐτῆ. Καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος «πρῶτος καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ» ἀπηυθύνετο πρὸς τοὺς «κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους» (Ματ. ια' 29), ἐπραγματοποιήθη πομπωδῶς καὶ μὲ ἀπηχήσεις Ρωμαϊκῶν θριάμβων. Καὶ ἐνεφανίσθη, ὡς φορεὺς κυρίως κοσμικῆς ἐξουσίας: «μικροσκοπικῆς» μὲν, ὅπως ὁ ἴδιος διεκήρυξεν, ἀλλ' ἐκπροσωπούσης ἑκατομμύρια ὀπαδῶν. Καὶ ὡς ἐκ τούτου, μὲ τὴν πρόδηλον ἐπιδίωξιν προεχοῦσης θέσεως μεταξὺ τῶν Κρατῶν τῶν μετεχόντων τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Καὶ πᾶν ἄλλο ἢ Χριστιανικὴν ταπεινοφροσύνην ἀποπνέουν καὶ ὁ χαιρετισμὸς τὸν ὁποῖον ἀπηύθυνεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἅμα τῇ ἀποβάσει του. Καὶ τὰ ἐκδοθέντα, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὑπὸ τοῦ Βατικανοῦ ἀναμνηστικὰ γραμματόσημα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναγράφεται καὶ διασαλπίζεται ὁ Πάπας Παῦλος ὁ β' ὡς «Μέγιστος Ποντίφιξ: ἀπεσταλμένος τῆς Εἰρήνης».

Λησμονεῖται ἀτυχῶς, ὅτι («ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου»). Καὶ ὅτι ἡ θεία του ἀλήθεια ἐνεφανίσθη ὡς

Σταυρός, ὀδύνη καὶ ἀγάπη· διὰ τῶν ὁποίων ἀπελευθεροῦται—ἄνευ ἐξαναγκασμοῦ—ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἀποκαλύπτεται ἡ ἀνωτέρα πνευματικὴ του φύσις. Ὡς ἐκ τούτου, πᾶσα ἐγωϊστικὴ προβολὴ καὶ βεβαίωσις τῆς ὑπάρξεώς του εἶναι ἀντιπνευματικὴ, καὶ τὸν κρημνίζει εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ μὴ ὄντος. Ἡ ταπεινώσις εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν χριστιανικὴ ἀρετὴ. Ἡ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ ἐξαναγκασμὸν· ἀλλὰ τὸναντίον διακήρυξιν ἐλευθερίας, ἡ ὁποία βεβαίῳ τὴν μετάβασιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ εἰς τὸν Θεοκεντρισμὸν.

**

Κατὰ ταῦτα ἡ Ἐκκλησία, διὰ νὰ θριαμβεύσῃ ὡς δημιουργικὴ δύναμις ἀναπλάττουσα καὶ ἀνακαινίζουσα τὴν ἀνθρωπότητα—ὅπως ἀπέβλεπεν ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πάπα—ἔδει ν' ἀκολοῦθῆ τὸν ὑπογραμμὸν τοῦ Ἐσταυρωμένου. Καὶ νὰ ἐμφανισθῆ οὗτος ὡς «εἰρηνοποιὸς» ἐν ταπεινότητι ψυχῆς· καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν ἔλευσιν τοῦ νέου πνευματικοῦ ἀνθρώπου ἐντὸς τῆς ἱστορικῆς ζωῆς.

Εἰς τὴν τεταραγμένην αὐτὴν καὶ κοσμογονικὴν ἀληθῶς ἐποχὴν μας ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ μοναδικὴ ἀλήθεια· τὸ φῶς· τὸ στήριγμα καὶ ἡ ἐλπίς τοῦ Κόσμου. Καὶ διὰ ν' ἀποβῆ τὸ κήρυγμά του πηγὴ λυτρώσεως καὶ ἀναδημιουργίας καὶ χαρᾶς, πρέπει νὰ βεβαιοῦται διὰ τοῦ παραδείγματός μας. Καὶ νὰ «ἐπακολουθῶμεν τοῖς ἔχνεσιν αὐτοῦ» (Α' Πέτ. β' 21), «μὴ φυσιοῦμενοι ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς» καὶ «ἐνδύομενοι ταπεινοφροσύνην» (Κολ. β' 18).

«Δεινὸν τὸ φίλαρχον», ὅπως ἔλεγεν ὁ ἀρχαῖος τραγικός. Καὶ ἀθεμιτουργόν, προσθέτομεν, καὶ ἀνίκανον νὰ προαγάγῃ τὸν ἱερὸν δεσμὸν τῆς θείας ἐνότητος καὶ τῆς ἀγάπης.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΝ ΑΑΡΗΥΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Ε'

Οί ὄροι τῶν Συνόδων καὶ αἱ Ὁμολογίαι.

Προχωρῶν ὁ αἰδεσ. συνάδελφος κ. Meyendorff, παρὰ τὸ ὅτι εἰς τὴν Εἰσήγησίν του θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐκταθῆ εἰς μακρὰν ἱστορικοδογματικὴν διαπραγματεύσειν, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἶναι δυνατόν σήμερον νὰ ἐπιτευχθῆ ἕνωσις μεταξὺ Χαλκηδονίων καὶ Ἀντιχαλκηδονίων, ἀφοῦ τόσοσιν εἰς τὸ ἀπώτερον, ὅσον καὶ εἰς τὸν πρόσφατον παρελθόν φαίνεται, ὅτι ἔχομεν καταλήξει εἰς συμφωνίαν ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἡ μεταξὺ μας διαφορὰ συνίσταται μᾶλλον εἰς τὴν ὀρολογίαν παρὰ εἰς αὐτὴν τὴν θεολογίαν. (;) Καὶ ἐπάγει τὰ ἐξῆς:

«Ἡ θεολογικὴ ὀρολογία (terminology) δύναται μόνον μερικῶς νὰ ἐκφράζη τὴν ἀλήθειαν. Δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μέσον συνεννοήσεως, ὄργανον χρησιμοποιοῦμενον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς μετάδοσιν τῆς διδασκαλίας τῆς. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι οὔτε ὑπῆρξέ ποτε ὀμολογιακὴ ἐκκλησία. Δὲν ἐδέχθη ποτὲ νὰ προσδιορισθῆ—καὶ δι' αὐτὸ νὰ περιορισθῆ—ὑπὸ κειμένου ὀμολογίας τινός. Οὔτε τὸ σύμβολον τῆς Νικαίας Κων/λεως, οὔτε οἱ ὄροι τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς καθορίζοντα τὴν πληρότητα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἐὰν τὸ σύμβολον ἀπέκτησε μόνιμον ἀξίαν διὰ τῆς ἐντάξεώς του εἰς τὴν Λειτουργίαν, οἱ συνοδικοὶ ὄροι εἶναι κατ' οὐσίαν ad hoc ἐκθέσεις, αἵτινες δύνανται νὰ κατανοηθοῦν μόνον εἰς τὸ πλαίσιον τῆς αἰρέσεως τῆς καταδικασθείσης ὑπ' αὐτῶν. Ἀντανაკλοῦν, ἐννοεῖται, καὶ μαρτυροῦν ἀπόλυτον καὶ ἀμετάβλητον Ἀλήθειαν. Ἄλλ' ἢ Ἀλήθεια αὕτη εἶναι ζῶσα, ἣτις ὑφίσταται ἐν τῇ ὀργανικῇ συνεχείᾳ τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Μία σύνοδος εἶναι οἰκουμενικὴ καὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς εἶναι ἀλάθητοι, ὅταν καθώρισε κάτι ἐκ τῆς μονίμου καὶ ὀργανικῆς Ἀληθείας, καθ' ὃν χρόνον οὔτε ἀνθρώπιναι λέξεις, ἄρα δὲ καὶ οὐδεὶς συνοδικὸς ὄρος δύνανται νὰ ἀξιοῦν, ὅτι ἐξήντησαν αὐτήν. Οἱ συνοδικοὶ ὄροι, ἐνῶ δὲν δύνανται ἀπλῶς νὰ ἀνακληθοῦν χωρὶς νὰ παύσῃ ἡ Ἐκκλησία νὰ εἶναι Ἐκκλησία Χριστοῦ, δύνανται νὰ συμπληρωθοῦν καὶ νὰ ἐρμηνευθοῦν ἐκ νέου, ὅπως ἡ Πέμπτη Οἰκουμ. Σύνοδος συνεπλήρωσε καὶ ἠρμήνευσε τὴν Χαλκηδόνα»¹. Συνιστᾷ δὲ ἐν συμπεράσματι ὁ αἰδ. συνάδελφος, ἐφ' ὅσον ὁ κίνδυνος τῆς αἰρέσεως ἐν προκειμένῳ δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῆ δι' ἄλλης τινός συγχρόνου διατυπώσεως, διὰ λέξεων ἄλλων κατ' ἄλλο σχῆμα, νὰ εὐρωμεν αὐτήν.

Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ αἰδεσ. συναδέλφου ἔδωκαν τὴν ἀφορμὴν εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Λένινγκραντ αἰδεσ. κ. Βιτάλιον Βορονοῦ νὰ παρατηρήσῃ κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συζή-

τησιν τονίζων τὸ οὐ σι ὦ δ ε ς τοῦτο συμπέρασμα τοῦ πατρὸς Meyendorff, ὅτι «συμφωνεῖ πλήρως, ὅτι εἶναι δυνατόν διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν νὰ ἀναδιατυπώσῃ τὰς διδασκαλίας τῆς. Δὲν δεσμεύεται αὕτη οὔτε ἀπὸ τὸν Τόμον τοῦ Λέοντος, οὔτε ἀπὸ τὰ δώδεκα ἀναθέματα τοῦ Κυρίλλου, οὔτε ἀπὸ τὴν ὀρολογίαν τοῦ Κυρίλλου». Μετ' αὐτὸν δὲ ὁ Ἐπίσκοπος Αἰμιλιανός, δηλαδὴ ὁ Μητροπολίτης Καλαβρίας, προσέθεσεν: «Εἶμαι πλήρως σύμφωνος μετὰ τοῦ πατρὸς Βορονοῦ. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ποτε δεδουλωμένη εἰς ὀρολογίαν, ἣτις προξενεῖ παρεξηγήσεις καὶ παρανοήσεις»².

Θέτω ἐξεπίτηδες τὰς κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπαχθείσας παρατηρήσεις δύο κληρικῶν, ἀναντιλέκτως ὀρθοδόξων, διὰ νὰ καταδειχθῆ, ποία προεκλήθη ἐντύπωσις ἐκ τῶν τολμηροτάτων συμπερασμάτων τοῦ πατρὸς Meyendorff. Ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἐπεζήτησε διὰ καταλλήλου φρασεολογίας νὰ προστατευθῆ κατὰ τῆς ἐπικρίσεως, ὅτι ἀμφισβητεῖ τὸ ἀλάθητον τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, παραμένουν δύο ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐντελῶς ἀβάσιμοι καὶ ἀσύστατοι: 1) Ὅτι μόνον τὸ σύμβολον ἀπέκτησε μόνιμον ἀξίαν, καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς ἐντάξεως αὐτοῦ εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν. Συνυπονοεῖται ἄρα, ὅτι τοιαύτην ἀξίαν δὲν ἔχουν οἱ ὄροι τῶν Οἰκουμενικῶν συνόδων, οἱ δυνάμενοι νὰ κατανοηθοῦν μόνον εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν πλανῶν, τὰς ὁποίας κατέκριναν. 2) Ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας δὲν εἶναι ὀμολογιακὴ καὶ δὲν δύναται νὰ περιορισθῆ ὑπὸ κειμένου ὀμολογίας τινός.

Ὁ αἰδεσ. συνάδελφος ἐπροχώρησε πολὺ, τοῦλάχιστον κατὰ τὴν γνώμην μας. Δὲν εἶναι βέβαια ἀνάγκη νὰ τοῦ ὑπενθυμίσω ἐγὼ, ὅτι οἱ ὄροι τῶν Οἰκουμενικῶν συνόδων ἐνσωματοῦν—ὄχι ὀλόκληρον συμφωνῶ—πάντως ὅμως ἐν τμηματῆς Ἀποστολικῆς Παράδοξου. «Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων», ἀνεφώνουν οἱ ὁμοφώνως διακηρύττοντες καὶ ἀποδεχόμενοι αὐτοὺς Πατέρες τῶν Συνόδων. Εἶναι δὲ ἡ Ἀποστολικὴ Παράδοξις ἰσόκυρος πρὸς τὴν ἀγίαν Γραφήν δι' ἡμᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους. Ἐνα κομμάτι τῆς ἀγίας Γραφῆς, σεβαστέ μοι συνάδελφε, δύνασθε νὰ τὸ ἐρμηνεύσητε, νὰ τὸ πλατύνητε, νὰ τὸ ἀποδώσητε καὶ δι' ἄλλων λέξεων, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως, ὅτι πάντοτε θὰ ἐκφράζετε πιστῶς τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ. Εἰμπορεῖτε καὶ νὰ τὸ μεταφράσητε. Ἐχει ὅμως αἰώνιον κύρος. Καὶ δὲν εἰμπορεῖτε νὰ ἐκφράζεσθε δι' αὐτὸ, ὅπως ἐξεφράσθητε διὰ τοὺς ἐνσωματοῦντας Ἀποστολικὴν Παράδοξιν ὄρους τῶν Οἰκουμ. συνόδων. Ἐστὼ καὶ ἂν τὸ κομμάτι αὐτὸ τῆς Γραφῆς ἔχει γραφῆ δι' ὠρισμένην καὶ εἰδικὴν περίστασιν ἀπὸ τὸν θεόπνευστον συγγραφέα του. Καὶ δὲν λέγω μὲν, ὅτι καὶ οἱ ὄροι τῶν Οἰκουμ. συνόδων εἶναι αὐτὸ τοῦτο καὶ οὔτοι χωρὶα

1. Πρακτικά, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 29-30.

2. Αὐτόθι σελ. 33.

τῆς ἀγίας Γραφῆς, διότι τότε θὰ ἐδικαιοῦντο νὰ ἐνταχθοῦν εἰς αὐτὸν τὸν κανόνα ταύτης. Διευτυώθησαν ὁμως καὶ οὗτοι ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ Πνεύματος καὶ δὲν πρέπει ποτέ νὰ λησμονῶμεν, ὅτι διὰ τὸ Χριστολογικὸν δόγμα οἱ Ὅροι τῶν Οἰκουμενικῶν συνόδων εἶπον τὴν τελευταίαν, νὰ εἴ τὴν ἐντελῶς τελευταίαν λέξιν. Εἶμπορεῖ νὰ τοὺς ἐρμηνεύσῃτε καὶ νὰ τοὺς ἐπεξηγήσῃτε. Ἀπὸ τὰ ὅρια ὁμως, τὰ ὅποια διέγραφον καὶ καθώρισαν, δὲν θὰ ἐξέλθῃτε ποτε.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέξωμεν καὶ εἰς κᾶτι ἄλλο, ἀγαπητέ μοι συνάδελφε, ὡς πρὸς τὴν ὁρολογίαν τῶν συνόδων. Ὅτι δηλαδή ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ λέξεις καὶ προθέσεις, πού δὲν ἐπιδέχονται τὴν παραμικρὰν μεταβολήν. Ἡ λέξις ὁμοούσιος τί φρονεῖτε, θὰ ἀλλάξῃ ποτέ; Πόσοι καὶ ποῖοι ἀγῶνες ἔγιναν διὰ τὴν λέξιν αὐτὴν καὶ διὰ τὴν κατὰ μίαν δίφθογον (οἱ) διαφέρουσαν ταύτης ὁμοιοούσιος; Οἱ φίλοι μας οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι δὲν θὰ ἱκανοποιούντο, ἐὰν τὴν πρόθεσιν «ἐν» τὴν ἀντικαθιστῶμεν διὰ τῆς «ἐκ» καὶ εἰς τὸν ὅρον τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἐγράφομεν ἀντὶ «ἐν δύο φύσεσι» τὸ ἀρέσκον εἰς αὐτοὺς «ἐκ δύο φύσεων»; Ἀλλὰ καὶ πρὸς τί ὁμιλεῖτε περὶ Ἀληθείας, ἡ ὅποια δὲν διευτυώθη ὀλόκληρος εἰς τὰς Οἰκουμενικὰς συνόδους; Αἱ Οἰκουμενικαὶ σύνοδοι δὲν ἠσχολήθησαν μὲ ὀλόκληρον τὴν χριστιανικὴν Ἀλήθειαν, οὔτε μὲ ὀλόκληρον τὴν Αποστολικὴν Παράδοσιν. Τὰ δόγματα ὁμως τὰ ὅποια διευτύπωσαν, δὲν ὑπῆρξαν προσωρινοῦ μόνον ἐνδιαφέροντος. Ἀναφέρονται εἰς θεμελιώδεις τῆς πίστεως ἀληθείας, αἱ ὅποια ἦσαν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ζωτικῶς καὶ πρωτεύοντος ἐνδιαφέροντος δι' ὅλας τὰς γενεὰς τῶν πιστῶν. Καὶ οἱ ὅροι τῶν ἰσχυσαν καὶ θὰ ἰσχύουν ἐς αἶ. Καὶ θὰ δεσμεύουν τοὺς ὀρθοδόξους καὶ τὰς Ἐκκλησίας τῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐτυχῶς παρενέβη ὁ σεβαστός μοι κατὰ πάντα καθηγητὴς πατὴρ Florovsky καὶ διεκήρυξεν, ὅτι «...οἱ δογματικοὶ ὅροι τοῦ παρελθόντος δὲν εἶναι ἀπλᾶ πρόσκαιροι διευτυώσεις χωρὶς συνεχῆ σημασίαν. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ καρποφόρος συζήτησις ἐπὶ δογματικῶν διαφορῶν ἄνευ ἐπιμελοῦς προσφυγῆς εἰς ἱστορικὴν ὁρολογίαν. Εἶμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ χρησιμοποιῶμεν ὅρους. Δι' αὐτῶν ὁμολογοῦμεν τὴν ἀλήθειαν, ὀδηγοῦμεν ὑπὸ τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Δὲν εἶμεθα δεδουλευμένοι ὑπὸ ὁρολογίων· ἀλλ' εἶμεθα δεδουλευμένοι ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ἂν μὴ ὑπὸ τοῦ γράμματος τῶν Πατέρων καὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν κατανοήσεως τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Δὲν φρονῶ, ὅτι ὁ χωρισμὸς μας ὀφείλεται μόνον εἰς ἱστορικὰς παρανοήσεις τῶν ὄρων φύσις, ὑπόστασις, οὐσία, πρόσωπον κ.λ.π. Οἱ ὅροι οὗτοι προσέλαβον ὀρισμένην ἔννοιαν ἐν τῇ προσπάθειᾳ ὀλοκλήρου τῆς ἀδικαιρέτου Ἐκκλησίας νὰ ἐκφράζον τὴν μίαν ἀλήθειαν τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ. Ἐχρησιμοποίησαν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Καλῶς. Ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι ἡ γλῶσσα τῆς Κ.Δ. Κάθε τι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι Ἑλληνικόν. Εἶμεθα ὅλοι Ἕλληνες εἰς τὴν σκέψιν μας ὡς χριστιανοί. Τοῦτο δὲν νοεῖται

ὑπὸ στενὴν ἐθνικιστικὴν ἔννοιαν, ἀλλ' ὡς μέρος τοῦ κοινοῦ ἡμῶν πνευματικοῦ καὶ διανοητικοῦ πλαισίου. Οἱ Πατέρες ἐξεπώνησαν ἐρμηνείαν, ἀπὸ τὴν ὅποιαν δὲν δυνάμεθα ἀπλῶς νὰ διαφυγῶμεν...»³.

Θὰ ἐνεδεικνυτο ἴσως, ἐν βραχείᾳ παρεκβάσει, νὰ μὴ παρατρέξω καὶ ὅσα εὐθὺς μετὰ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις τοῦ πατρὸς Florovsky ἐπήγαγεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Tiran. «Συμφωνῶ πλήρως, εἶπε, μετὰ τοῦ πατρὸς Florovsky, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν Ἑλληνικὴν κληρονομίαν καὶ τὸ εἰς βάθος ὑπόστρομα ἐν τῇ θεολογίᾳ. Δὲν εἶμπορῶ νὰ ὑποφέρω ἐκείνους, οἱ ὅποιοι κατηγοροῦν τοὺς Ἀντιχαλκηδονίους ὡς μὴ κατανοοῦντας τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ὁρολογίαν. Μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ σύγκρουσις περὶ τὴν σύνοδον τῆς Χαλκηδόνος ἔλαβε χώραν πρωτίστως μετὰ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων καὶ αἰ μὴ Ἑλληνικὰ μερίδες τῆς Ἐκκλησίας ἐπλευρίσαν τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην Ἑλληνικὴν μερίδα. Οἱ Ἀρμένιοι θεολόγοι τῆς περιόδου ἐκείνης ὠμίλου καὶ ἔγραφον τὴν Ἑλληνικὴν τόσον καλῶς, ὅσον καὶ αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες, εἰς βαθμὸν ὥστε Ἀρμένιοί τινες συγγραφεῖς τοῦ ἔκτου αἰῶνος δὲν κατανοοῦνται ἄνευ χρήσεως τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ Λεξικοῦ». Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπίσκοπος Sarkissian ὑπεγράμμισεν εἰς τὴν Εἰσήγησίν του, ὅτι οἱ Ἀρμένιοι δὲν παρενόησαν λόγω ἀτελείας τῆς γλώσσης τῶν τὰς λεπτότητας τῶν Ἑλληνικῶν ἐκφράσεων. Ταῦτα εἶναι ἄξια ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως, διότι τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἐν τῇ Διασκέψει Εἰσηγήσεων καὶ ἀνακοινώσεων κατηναλώθη εἰς παροχὴν ἐξηγήσεων πρὸς ἄρσιν ὑποτιθεμένων παρερμηνειῶν καὶ παρανοήσεων ἐκ μὴ ἐπαρκούς κατανοήσεως τῶν ὄρων. Ἀλλὰ τοιαῦτα παρανοήσεις δὲν διεπιστώθησαν.

Ὁ πατὴρ Meyendorff ὑπεστήριξεν ἀκόμη, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας δὲν εἶναι ὁμολογιακὴ καὶ δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ ὑπὸ κειμένου ὁμολογίας τινός. Ἀσφαλῶς δὲν ἔχει δίκαιον. Ἀρκεῖ δὲ διὰ νὰ πεισθῇ τὸ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ ὅροι τῶν Οἰκουμενικῶν συνόδων καταλήγουν εἰς ἀναθεματισμὸν παντός, ὅστις δὲν συμμορφοῦται πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν. Αὐτὸ τὸ σύμβολον Νικαίας Κων/λεως ἐπισφραγίζεται διὰ τῆς ἀπειλῆς: «Τοὺς δὲ λέγοντας Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν... ἀναθεματίζει ἡ Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία». Τὰ δώδεκα κεφάλαια τοῦ Κυρίλλου δὲν κατακλείονται ἕκαστον διὰ τῆς φράσεως «ἀνάθεμα ἔστω»; Καὶ ἡ αὐτὴ φράσις δὲν ἐπακολουθεῖ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν δεκατεσσάρων κανόνων τῶν ἀποτελούντων τὸν ὅρον τῆς Πέμπτης Οἴκουμ. Συνόδου; Καὶ ἀνάλογοι δὲν ἐπαπειλοῦνται ποινᾷ καὶ ὑπὸ τῶν ὄρων τῶν ἄλλων δύο Οἰκουμενικῶν Συνόδων;

Στηρίζεται ἴσως εἰς τὸ ὅτι τὰ φερόμενα ὡς συμβολικά μας βιβλία δὲν εἶναι ἐξ ἴσου δεσμευτικά πρὸς τοὺς ὅρους τῶν Οἰκουμενικῶν. Σχετικῶς κύρους ὁμως ἀπολαύουσι καὶ ταῦτα. Ποῦ στηρίζεσθε διὰ νὰ ἀριθμῆτε τὰ μυστήρια εἰς ἑπτὰ; Καὶ περὶ μεταβολῆς

3. Αὐτόθι σελ. 33.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΕΡΓΟΝ ΤΩΝ ΕΞ ΗΠΕΙΡΟΥ ΟΡΜΩΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

5. Ματθαῖος Β'. *

Ὁ Ματθαῖος Β' ἐπατριάρχευσε μέχρι τέλη Δεκεμβρίου 1601 ἢ καὶ Ἰανουαρίου-Φεβρουαρίου 1602 (δὲν εἶναι σαφῶς γνωστόν). Πάντως μεταξὺ τούτου τοῦ διαστήματος εὐρίσκεται ὁ χρόνος τῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ, καθ' ὅσον τῆ 2 Δεκεμβρίου 1601 ἔχομεν πρᾶξιν τοῦ Ματθαίου, ἐνῶ κατὰ Φεβρουάριον 1602 ἔχομεν σιγίλλιον Νεοφύτου τοῦ Β' ¹⁵⁰.

Οἱ λόγοι τῆς ἐκ τοῦ Θρόνου ἀποχωρήσεως τοῦ Ματθαίου διίστανται. Εἰς τὸ «Υπόμνημα ἐκλογῆς» (Φεβρ. 1602) Νεοφύτου Β' γράφεται «ἐπειδὴ τοῦ Πατριάρχου κύρ Ματθαίου ἰδίᾳ θελήσει καὶ προαιρέσει ἐνδυσαιμένου τὸ μέγα σχῆμα τῆς μοναχικῆς πολιτείας ψήφω κοινῇ συμφωνίᾳ καὶ ψήφω...» ¹⁵¹ Ἔτεροι ὅμως σημειώνουν ὅτι «πατριαρχεύοντα τὸν κύρ Ματθαῖον καὶ βαρέως ἀσθενούντα Νεόφυτος ¹⁵² ὁ φιλούμενος καὶ πιστὸς αὐτῷ ἐτυράνησε καὶ ἐξω-

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου.

150. Γερμανοῦ, Συμβολὴ εἰς τοὺς Πατρ. Καταλόγους, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 71, 87.

151. Αὐτόθι, Μαθᾶ, σελ. 294 ὑποσ. 224α, Κομνηνοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 121, «Ἐκκλησιαστ. Ἀλήθεια», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 780.

152. Ἀθηναῖος ὠν διετέλεσε Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, δις ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχεύσας (α' 1602-1603, β' 1608-1612), ἦτο ἀνὴρ λογιώτατος, ἐνάρετος καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς σεμνότητος καὶ εὐταξίας ἀκριβέστατος τηρητής. Οὕτω τοῦλάχιστον γράφει ὁ Παν. Κωνσταντινίδης (Κατάλογος, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 58, Μητροπολίτου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 58).

ἐν τῇ θεῖᾳ Εὐχαριστίᾳ καὶ περὶ ταύτης ὡς θυσίας ποῦ γίνεται συστηματικὸς καὶ ἐπίσημος λόγος; Δὲν ἔχουν αἱ Ὁμολογίαι τὸ κύρος, ὅπερ καὶ οἱ ὅροι τῶν Συνόδων, ἀπλούστατα διότι δὲν συνετάχθησαν ὑπὸ Οἰκουμενικῆς Συνόδου οὐδὲ περιέβαλεν αὐτὰ διὰ τῆς αὐθεντίας αὐτῆς Οἰκουμενικῆ Σύνοδος. Καὶ διὰ τὰ ὁμιλήσωμεν διὰ συγκεκριμένης περιπτώσεως: συνετάχθη ἡ Ὁμολογία τοῦ Μογίλα. Εἰς τὸν τόπον τῆς γενεσεῶς τῆς ἀπερρίφθη τελικῶς ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων, παρὰ τὸ ὅτι εἶχε γίνεαι ἀποδεκτὴ εἰς Κων/λιν. Ἐδέχθησαν οἱ ἐν Ρωσίᾳ ὡς ὁμολογιακὸν σχεδὸν κείμενον τὴν κατήχησιν τοῦ Φιλαρέτου, τὴν ὁποῖαν ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν ἐξ ὀλοκλήρου. Ὅσον διὰ τὴν σύγκλησιν συνόδου Οἰκουμενικῆς, μελετῶμεν τόσα ἔτη τὴν λεγομένην Προσύνουον καὶ διαρκῶς κυφορεῖται.

Ὅχι, σεβαστέ μοι συνάδελφε. Τὸ ὅτι δὲν εἴμεθα ἐκκλησία ὁμολογιακὴ, εἶναι θεωρία ἀσύστατος τοῦ μακαρίτου Τσάγκωφ, ὁ ὁποῖος παραθεωρῶν καὶ τὴν σημασίαν τῆς λεγομένης Συμφωνίας τῶν Πατέρων (Consensus Patrum) περιώριζε τὰ δόγματα εἰς ὅσα ἔχουν ὄριση αἱ Οἰκουμενικαὶ σύνοδοι καὶ ἐφρόνει, ὅτι καὶ εἰς τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν ἡ Ἐκκλησία μας δὲν ἔχει ἐπιβάλλει τὰ ὁμολογιακὰ δεσμὰ.

(Συνεχίζεται)

ΠΑΝ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

σεν ἀναιτίως καὶ ἀπροσδοκῆτως ὁ δὲ Ματθαῖος ραΐσας καὶ αὐτὸς ἐξώσε Νεόφυτον τὸν ἀδικήσαντα καὶ ἐξώρισεν· εἶτα Ματθαίου ἀποθανόντος εἰσήλθεν ὁ Ραφαήλ ¹⁵³».

Ἐφ' ὅσον δεχθῶμεν ὀρθὴν τὴν δευτέραν ἀποψιν, τότε ἀναμφιβόλως ἔπεται καὶ τρίτη πατριαρχεῖα τοῦ Ματθαίου, διαρκέσασα πάντως ὀλίγας ἡμέρας, καὶ «κυμαινομένη μεταξὺ Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου 1603» ¹⁵⁴. Ὁ Βυζάντιος σημειώνει ἐπ' αὐτοῦ «Ματθαῖος ὁ Β' τὸ τρίτον (πατριαρχεύσας) καὶ ζήσας ἡμέρας δεκαεπτὰ ἐτελεύτησεν» ¹⁵⁵, ἀλλ' ἀγνωστον πότε ἀκριβῶς.

Ὁ αἰδίδιμος οὗτος Πατριάρχης χαρακτηρίζεται ὡς «προσεκτικώτατος» ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β', ἐν τῷ πατριαρχικῷ αὐτοῦ γράμματι, ὅτε κατέστησεν αὐτὸν Ἐξαρχον, ὡς ἀνωτέρω προείπομεν, περιεκκοσμεῖτο δὲ ὑπὸ ἀγαθότητος, ἀλλ' εἶχεν ἀσθενῆ τὸν χαρακτήρα καὶ ἐπίθετο εὐκόλως ταῖς διαβολαῖς ¹⁵⁶.

Τοῦ Ματθαίου Β' ἐξεδόθη, κατ' Ἰούνιον 1601, συνοδικὸν καὶ πατριαρχικὸν γράμμα, βεβαιωτικὸν περὶ τῶν ἀφιερωθέντων ἱερῶν ἀμφίων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μυτιλήνης Παΐσιου ¹⁵⁷. Ὡσαύτως τῷ αὐτῷ ἔτει, μηνὶ Ἰουλίῳ 21, ἐξεδόθη σιγίλλιον περὶ τῆς ἐν Ἐρμουλιανοῖς, τῆς ἐπαρχίας Χαλκηδόνος, ἱεραῶς Μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ¹⁵⁸. Ἔτερον σιγίλλιον αὐτοῦ, ἀγνωστον πότε, ἐξεδόθη περὶ τῆς ἱεραῶς Μονῆς Σουμελά ¹⁵⁹. Πρὸς τούτοις ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ματθαίου Β' ἐγένοντο τὰ ἀκόλουθα Ὑπομνήματα ἐκλογῆς Ἀρχιερέων ἢ πράξεις ἐξώσεως, κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν: α) ἐκλογῆς Αἴνου Παρθενίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος... 28 Φεβρ. 1601 ¹⁶⁰, β) ἐκλογῆς τοῦ Λακεδαιμόνος Ἰεζεκιήλ, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Μακαρίου, τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὅπερ ἐγένετο «ἐν τῷ θεῖῳ ναθ' τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τῷ νέῳ Πατριαρχείῳ» ¹⁶¹, γ) ἐκλογῆς τοῦ Ἀδριανουπόλεως Παρθενίου (Β'), τῷ

153. Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., Ζερλέντου Π., Ἡ πρώτη πατριαρχεῖα τοῦ Κυρίλλου Λουκάρεως, Ἀθήναι 1921, σελ. 11, Μαθᾶ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 119.

154. Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 72. Ὁ Μαθᾶς (ἐνθ' ἄνωτ.) γράφει τὸ 1601, ἀλλ' ἀπασαί αἱ περὶ Ματθαίου καὶ τῶν ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ Πατριαρχῶν χρονολογίαι αὐτοῦ ἐλέγχονται ἐσφαλμέναι. Σαφεῖς πληροφορίας δὲν διασώζει καὶ ὁ Κούμας Ζ' σελ. 439.

155. Βυζαντίου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 532. Καὶ οὗτος δέχεται τετραετὴ τὴν β' πατριαρχεῖαν, ἀλλὰ γράφει οὐχὶ ὀρθῶς «ἐξεβλήθη τῷ 1600 (ἀντὶ 1602) καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐγένετο Μεγαλόσχημος».

156. Νινολάκη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 157.

157. Παπαδοπούλου Κ., Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη σελ. 173.

158. Σάθα, ἐνθ' ἄνωτ.

159. Παπαδοπούλου Κ., Ἱεροσολυμητικὴ Βιβλιοθήκη, Δ', σελ. 372.

160. Σάθα, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 549.

161. Αὐτόθι, «Ἐκκλησιαστ. Ἀλήθεια», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 779.

αὐτῷ ἔτει ¹⁶², δ) ἐκλογῆς τοῦ Λαρίσης Ἰωάσαφ ἀντὶ τοῦ ἐκπτώτου Διονυσίου, κατὰ Μάϊον 1601, ε) ἐκλογῆς τοῦ Σοφίας Ἰωάσαφ ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Γρηγορίου, κατ' Ἰούνιον ¹⁶³, στ) ἐκλογῆς τοῦ Νικομηδείας (;) Γαβριήλ, κατ' Ὀκτώβριον 1601, ¹⁶⁴ ζ) περὶ ἐξώσεως τοῦ Ναυπλίου καὶ Ἄργους Παρθενίου, κατὰ Νοέμβριον 1601 ¹⁶⁵, η) περὶ ἐκλογῆς τοῦ Ναυπλίου Ἀνθίμου, τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ μηνί (Νοεμβρ. 1601) ¹⁶⁶, θ) περὶ ἐκλογῆς τοῦ Φαναρίου Ἰωάσαφ (2 Δεκεμβρίου 1601), εἰς διαδοχὴν τοῦ μαρτυρήσαντος ἀγίου Σεραφεῖμ ¹⁶⁷.

Σὺν τούτοις Ματθαῖος ὁ Β' ἀνεκέρυξε συνοδικῶς τὴν ὁσίαν Φιλοθέην, τὴν Ἀθηναίαν, ὡς Ἁγίαν, ὁρίσας ὅπως κατ' ἔτος ἐορτάζεται ἡ μνήμη αὐτῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῇ 19 Φεβρουαρίου ¹⁶⁸. Ἐπίσης ἐχορήγησε τὴν πατριαρχικὴν ἐξαρχίαν τῶν νήσων Ἄμοργου, Καλύμνου καὶ Σερίφου τῷ πρωτοκανονάρχῳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μιχαήλ ¹⁶⁹.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ ΙΖ' ΑΙΩΝΟΣ

6. Παρθένιος Α' (1639-1644).

Κατὰ τὸν Γεδεών, ὑπῆρξεν Ἡπειρώτης τὴν καταγωγὴν καὶ πιθανώτατα Ἰωαννίτης, ὅπερ διακηρύσσει καὶ ὁ Ἀραβαντινός, ὁ δὲ Μυστακίδης ἀναφέρει καὶ τὴν Ἐπισκοπὴν, κώμην τῆς ἐπαρχίας Δρυϊνουπόλεως, ὡς τόπον γεννήσεως αὐτοῦ ¹⁷⁰. Ἀντιθέτως ὁ Μαθᾶς γράφει, ὅτι ἦτο «Χίος τὴν πατρίδα» ¹⁷¹. Γεγονὸς πάντως εἶναι, ὅτι εἶχε δεσμὸν ἄρ-

ρηκτον μετὰ τῆς Ἡπείρου, τοσοῦτω μᾶλλον ὅσω ἐχρημάτισε τὸ πρῶτον μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης ¹⁷², εἶτα δὲ μετετέθη εἰς τὸν θρόνον τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, τῷ ἔτει 1632 ¹⁷³. Οἱ περὶ τῆς Μητροπόλεως ταύτης γράψαντες οὐδὲν ἀναφέρουν περὶ τοῦ Παρθενίου τούτου, ὡς μητροπολίτου Ἰωαννίνων, καίτοι τοῦτο δέον ὅπως θεωρεῖται ὡς βέβαιον. Φαίνεται δ' ὅτι ὡς Ἰωαννίνων ἐξωρίσθη μετὰ τοῦ μητροπολίτου Βερροίας Ἰωαννικίου καὶ τοῦ Σερρών Δανιήλ, διότι ἦτο θιασώτης τοῦ κλεινοῦ πατριάρχου Κυρίλλου, τοῦ Λουκάρεως ¹⁷⁴. Μετὰ ταῦτα κατέστη ποιμενάρχης τῆς ἐν Θράκῃ Ἐκκλησίας τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἥτις ἐθεωρεῖτο «δευτέρα πρωτεύουσα τῆς Αὐτοκρατορίας» ¹⁷⁵, διότι ἦτο μέγα κέντρον τοῦ ἐμπορίου τῆς βαλκανικῆς καὶ πνευματικῶς ἤκμαζε τὰ μέγιστα, λήγοντος εἰσέτι τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος. Μολονότι δὲ οἱ Τούρκοι ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως καὶ ἐντεῦθεν εἶχον ἀρπάσει τοὺς περισσότερους, κατὰ τὴν ὀλεθρίαν τακτικὴν αὐτῶν, ἐκ τῶν χριστιανικῶν Ναῶν καὶ θρησκευτ. Ἰδρυμάτων, ἐν τούτοις οἱ Ἕλληνες διετήρουν κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν 15 μεγαλοπρεπεῖς Ναοὺς, ὅπερ διαδηλώνει τὸν ὄγκον καὶ τὴν σημασίαν τοῦ αὐτόθι ἑλληνικοῦ στοιχείου. Ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς ἐπόψεως εἶχε καὶ μείζονα ἐκκλησιαστικὴν σημασίαν καὶ ἀπετέλει περιφανῆ Μητρόπολιν.

Τῇ 1 Ἰουλίου 1639 ἐξελέγη ὁ Ἀδριανουπόλεως Παρθένιος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, εἰς διαδοχὴν τοῦ καθαιρεθέντος καὶ ἐξωσθέντος Κυρίλλου Β', τοῦ Κωνταρῆ, οὗτινος τὴν καθάραισιν ἠκύρωσεν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν πατριαρχικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, ἐπανέφερε τοὺς ἐξοριστούς, ἀπέδωκε τὸ ἀξίωμα εἰς τοὺς ἀδίκως καθαιρεθέντας ὑπὸ τοῦ Κυρίλλου καὶ οὕτω πῶς ἀποκατέστησε, τὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας ¹⁷⁶.

Ὁ Παρθένιος Α' δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ἀρχιερατικοῦ κυρίως παράγοντες καὶ δὴ ὁ ὑποκατικὸς αὐτοῦ Ἰωαννίνων Παρθένιος παρέπεισεν αὐτὸν ὑ' ἀποδεχθῆ τὴν τοιαύτην πρότασιν πρὸς πατριαρχοποίησιν. Περὶ αὐτοῦ μάλιστα ἐγράφη, ὅτι «ὑπανοίγων κατὰ μικρὸν τὰς ἀκοὰς τοῦ εὐεργέτου αὐτοῦ γέροντος μακαρίτου κύρ Παρθενίου καὶ παραθίγων αὐτὸν εἰς καθέδραν τοῦ Οἰκουμεν. Θρόνου ἐνήγην ὡς ἐπεξελεύσει δῆθεν

162. «Ἐκκλησι. Ἀλήθεια» ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 780.

163. Σάθ α, ἐνθ' ἄνωτ.

164. Αὐτόθι, σελ. 549.

165. Ἐνθ' ἄνωτ.

166. Αὐτόθι.

167. Ἐνθ' ἄνωτ., Εὐστρατιάδου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 464-465, Κονιδάρη Γ., Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀθήναις 1938, σ. 348, Παπαδοπούλου, Ὁ Λαρίσης..., ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 172-173, τοῦ αὐτοῦ, οἱ Νεομάρτυρες², ἐν Ἀθήναις 1934.

168. Ἀλιβιζάτου Α., Ἡ ἀναγνώρισις τῶν Ἁγίων ἐν τῇ Ὀρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ, ἐν «Θεολογία» τόμ. ΙΘ' (1948) σελ. 38-39 καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει, Γεδεών, Π. Πίν., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 542, Ψαριανοῦ Διονυσίου (μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης), Ἀκολουθία καὶ βίος τῆς Ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ ἡμῶν Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας, μετ' εἰσαγωγῆς Ν. Τωμαδάκη, ἐν Ἀθήναις 1953, σελ. 8.

169. Γεδεών, ἐνθ' ἄνωτ., Πασχάλη Δ., Ἄμοργος (ἱστορία), Μ.Ε. «Ἐγκυκλοπαιδεία», τόμ. Δ', σελ. 327-328.

170. Ἀθηναγώρα, Ἡ Ἐκκ. Ἰωαννίνων, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 28-29, Γεδεών, Π. Πίνακες, σελ. 569, «Ἐκκλησι. Ἀλήθεια», ἔτ. ΚΔ' (1904), σελ. 515.

171. Μαθᾶ, ἐνθ' ἄνωτ. Δὲν εἶναι γνωστὸν πότε ἀκριβῶς ἀρχιεράτευσεν αὐτόθι. Εἰς τοὺς ἐπισκοπικοὺς καταλόγους τῆς ἐπαρχίας ταύτης οὐδὲν ἀναφέρεται. Εἶναι ὁμως ἀληθές, ὅτι πλεῖστα χάσματα ἐν αὐτοῖς ὑπάρχουν καὶ εἶναι θέμα, ὅπερ χρήζει ἰδίας καὶ δὴ ἐπιστομημένης μελέτης καὶ ἐρευνῆς (βλ. Γερμανοῦ, Ἐπ. κατάλογοι τῶν ἐν Ἡπείρῳ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 13, Ε.Κ.Κ. Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Μητρόπολις, ἐν «Χριστιανικῇ καὶ Θρησκευτικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ», τόμ. Α'. Ἀθήναι 1936, σελ. 669, Παπακυριακοῦ Σωφρονίου (Ἀρχιμ.), Κατάλογοι μητροπολιτῶν Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης (1204-1828), ἐν «Ἐκκλησίᾳ», ἔτ. ΚΖ' (1950), σελ. 152).

173. Γεδεών, ἐνθ' ἄνωτ., Παπακυριακοῦ Σωφρονίου, (Ἀρχιμ.) Κατάλογοι μητροπολιτῶν Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, ἐν «Ἐκκλησίᾳ», ἔτ. ΚΖ' (1950), σελ. 226, Σεραφεῖμ, Δοκίμιον, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 94, ἐνθα ὀμιλεῖ περὶ Παρθενίου Α' ὡς μητροπολίτου Ἰωαννίνων.

174. Ἐνθ' ἄνωτ., Ἀθηναγώρα, αὐτόθι.

175. Ἀγγελόματτη Χ., Ἀδριανούπολις, ἐν «Ν.Ε. Λεξικόν», τόμ. Α', σελ. 544, Μοσχόπουλου Ν., Ἀδριανούπολις, ἐν «Μ.Ε. Ἐγκυκλοπαιδείᾳ», ἔτ. Α', σελ. 640.

176. Οὗτος ἐπατριάρχευσεν τρίς ἄ' 4 Ὀκτωβρ.-11 Ὀκτωβρ. 1633, β' ἄ' δεκαήμερον Μαρτίου 1635-μέσα Ἰουνίου 1636 καὶ γ' 20 Ἰουν. 1636-τέλη Ἰουνίου 1639 (βλ. Ἀθηναγώρα, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 29-31, Γερμανοῦ, Συμβολή, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 110, 111, 112, «Ἐκκλησιαστ. Ἀλήθεια», τόμ. Γ', σελ. 34 ἐξ., Μαθᾶ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 125, 127, 129, Παπαδοπούλου Χρυσ., ἐνθ' ἄνωτ. Τοῦ αὐτοῦ, ὁ Κύριλλος ὁ Λούκαρης, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 310, Χιονίδου, ἐνθ' ἄνωτ.).

τῶν ἐχθρῶν, κατῆγε μᾶλλον τεχνικῶς καὶ κατεβίβαζεν εἰς ὅπερ ἀφεώρα καὶ ἤλπιζεν, ὡς δι' ἐφέσεως πρὸς καιροῦ εἶχεν, ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἶπεν κατέπειθεν ἐκὼν ἄκων προελθεῖν εἰς τὸν τῆς πατριαρχείας βαθμὸν, οὗ γενομένου ἐδράξατο αὐτὸν τὸν τὸν θρόνον τῆς Ἀδριανουπόλεως»¹⁷⁷.

Ἄλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἦ ὁ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως Παρθένιος Α' ἀνῆλθε τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον κανονικῶς. Τὸ δὲ ὑπόμνημα τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς αὐτοῦ ἔχει οὕτω πως.

«Τοῦ ἀγιωτάτου καὶ ὑψηλοτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως δίχα γνησίου καὶ νομίμου προστάτου καταληφθέντος, ὡς τοῦ ἐν αὐτῷ παρανόμως καὶ ἐπιβατικῶς κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ πατριαρχέσαντος Κυρίλλου τοῦ ἐκ Βερροίας εὐλόγῳ καὶ νομίμῳ τρόπῳ καθαιρέσει τελείᾳ καθυποβληθέντος καὶ ἐξωσθέντος τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, καθὰ ἀντικρῶ φαίνεται τὰ ἐγκλήματα αὐτοῦ ἐν τῇ κοινῇ συνοδικῇ καθαιρέσει κατ' εἶδος καὶ κεφαλαιωδῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου ἕως τοῦ ἐσχάτου, ἡμεῖς οἱ καθευρεθέντες συνελθόντες εἰς ἐν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῶ τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ἐποιήσαμεν ψήφους κανονικὰς διὰ τὸν πατριαρχικὸν τοῦτον θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, ἐν αἷς πρώτον ἐθέμεθα τὸν πανιερώτατον μητροπολίτην Ἀδριανουπόλεως, τὸν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸν ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν κύρ Π α ρ θ ἔ ν ι ο ν, ἔπειτα δὲ τὸν πανιερώτατον μητροπολίτην Νικαίας κύρ Πορφύριον καὶ τρίτον τὸν πανιερώτατον μητροπολίτην Μολδοβλαχίας κύρ Βαρλαάμ. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν κατεστρώθη τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν τῷ παρόντι ἱερῷ κώδικι τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν ἔτει ἀχλθ' μηνὶ Ἰουλίῳ α', ἰνδ. ζ'.

- † Ὁ Ἐφέσου Μελέτιος
- † Ὁ Ἡρακλείας Ἰωαννίκιος
- † Ὁ Κυζίκου Ἄνθιμος
- † Ὁ Τυρνόβου Μακάριος
- † Ὁ Χαλκηδόνης Παχώμιος
- † Ὁ Ἀμασειας Ἰεζεκιήλ
- † Ὁ Λαρίσης Γρηγόριος
- † Ὁ Ἀθηνῶν Δανιήλ
- † Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Παρθένιος
- † Ὁ Ἰωαννίνων Παρθένιος
- † Ὁ Σερρῶν Δανιήλ
- † Ὁ Βερροίας Ἰωαννίκιος
- † Ὁ Προύσης Χρῦσανθος
- † Ὁ πρ. Σμύρνης Ἱερεμίας
- † Ὁ Ρόδου Μελέτιος
- † Ὁ Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ

177. Γενναδίου, Φωτίσιος, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 104, Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 119, Δοσιθεοῦ, Νομικὴ Συναγωγὴ, φ. 225.

- † Ὁ Δρύστρας Ἀντώνιος
- † Ὁ Ἰκονίου Παρθένιος
- † Ὁ πρ. Χίου Ἰγνάτιος
- † Ὁ Διδυμοτείχου Δανιήλ
- † Ὁ Βιζύης Δαμασκηνός
- † Ὁ Μεσημβρίας Ἀκάκιος
- † Ὁ Μηδείας Μητροφάνης
- † Ὁ Σηλυβρίας Σωφρόνιος
- † Ὁ Αἰγίνης Δωρόθεος
- † Ὁ Ἀγχιάλου Μητροφάνης»¹⁷⁸.

Κατὰ τὴν ἐνθρόνισιν αὐτοῦ ὁ Θεόφιλος Κορυδαλλεὺς ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικόν, καθ' ὃν ὁμοῦ ἐκήρυξεν εὐσεβῆ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου, τοῦ Λουκάρεως, καὶ δὴ καὶ τὴν εἰς ἐν αὐτῇ ἄρνησιν τῆς μετουσιώσεως, τόνισας, ὅτι «τὰ τοῦ Κυρίλλου κεφάλαια ἢ ἀληθῆς ἐστὶ τῶν Χριστιανῶν πίστις»¹⁷⁹. Πάντα δὲ ταῦτα ἐδημιούργησαν ὄντως κατάπληξιν, διότι παρουσιάσθη οὗτος τοσοῦτον ἐπισήμως «χωλαίνων ἐν τοῖς περὶ τῆς πίστεως, πλὴν ἵνα μὴ γένηται θόρυβος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐσιώπησαν πάντες»¹⁸⁰. Ἀμέσως ὁμοῦ ἀνεπέθη ἡ ἀνασκευὴ τῶν οὕτως ἰσχυρῶν εἰς τὸν διαπρεπῆ Μελέτιον Συρίγον¹⁸¹, ὅστις τῇ ἐπομένῃ Κυριακῇ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος ὁμιλήσας, ἀνήρесе πᾶσας τὰς βλασφημίας τοῦ Κορυδαλλεῦς, ὃν σφοδρῶς ἐπολέμησε καὶ κατέταξε μεταξὺ τῶν αἰρετικῶν. «Καὶ καταβάντες τῶν καθεδρῶν ὃ τε Πατριάρχης καὶ οἱ λοιποὶ ἐξεβόησαν μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ αὕτη ἢ πίστις τῶν Ὀρθοδόξων καὶ ἀνάθεμα τοῖς μὴ οὕτω φρονοῦσιν»¹⁸².

Ὁ Κορυδαλλεὺς παριστάμενος ἐν τῷ πατριαρχικῷ Ναῶ συνετρίβη προσκαίρως καὶ μετανοήσας συνεχωρήθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐντεῦθεν τὸ ἐπιὸν ἔτος 1640 ἐχειροτονήθη οὗτος Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης. Ἄλλ' ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ ὡς αἰρετικὸς μετ' οὐ πολὺ παρουσιασθεὶς, καὶ ἐμμένων εἰς τὰς πλάνας αὐτοῦ ὑπεβλήθη εἰς καθαιρέσιν¹⁸³. Ἐκ φιλαδελφείας κινούμενος Παρθένιος ὁ Α' πρὸς τὸν προκάτοχον αὐτοῦ Πατριάρχην πρ. Κων-

178. Γενναδίου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 99. Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 120-121, Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἀνάλεκτα, ἐνθ' ἄνωτ., τόμ. Δ', σελ. 178.

179. Δοσιθεοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., «Ι. Σύνδεσμος», ἀριθμ. φύλ. 262, σελ. 13.

180. Αὐτόθι.

181. Κρῆς τὴν καταγωγὴν ἤτο λίαν μορφωμένος ἀνήρ. Διὰ τὰ φλογερὰ ἐθνικοθησκευτικὰ αὐτοῦ κηρύγματα κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ τῶν τούρκων ἐν Κρήτῃ, ἐξ ἧς ἐδραπέτευσεν ἔλθων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα διωρίσθη μέγας Πρωτοσύγκελλος καὶ Ἱεροκήρυξ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Διεκρίθη καὶ εἰς τὴν ὑμνογραφίαν, ἐκδοῦς καὶ τὴν ἀξιόλογον Ἀντίρρησιν κατὰ τῶν Καλβινικῶν κεφαλαίων καὶ ἐρωτήσεων Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως. Ἀπέθανε τὸ 1664. (βλ. Μαθ. ἁ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 309, «Νεώτ. Ἐγκ. Λεξικόν», τόμ. ΙΓ' σελ. 206, Παπαδοπούλου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 28).

182. Δοσιθεοῦ, ἐνθ' ἄνωτ.

183. Παπαδοπούλου Χρυσ., Ἐξωτερικαὶ ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας κατὰ τὸν ΙΣΤ' καὶ ΙΖ' αἰῶνα, ἐν «Ἐπιστημονικῇ Ἐπετηρίδι Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν», 1936-37, σελ. 25-26.

ΟΙ ΑΠΟ ΔΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΛΕΣΜΟΦΥΛΑΚΩΝ ΑΓΙΟΙ

Εἰς τὰ ὑπ' ἀριθμ. 21 καὶ 22 τεύχη ἔτους 1964 τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», ἐδημοσιεύθη κατάλογος Δεσμοφυλάκων καὶ Δημιῶν Μαρτύρων. Εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον δέον νὰ προστεθῆ καὶ ὁ μάρτυς Λογγίνος, ὁ Ἐκατόνταρχος, ἐορταζόμενος τὴν 16 Ὀκτωβρίου μετὰ τὸν σὺν αὐτῷ δύο Μαρτύρων.

Στίχ. «Υἱὸν Θεοῦ λέγων σὲ Χριστὲ καὶ πάλιν

Λογγίνος ὡς πρὶν τέμνεται τὸν αὐχένα».

Οὗτος ἑκατόνταρχος ἦν ὑπὸ ἡγεμονίᾳ Ἰουδαίας Ποντίφ Πιλάτῳ· τῷ δὲ σωτηρίῳ πάθει ὑπηρετῶν τῆ σταυ-

ρώσει τοῦ Κυρίου, ἐπέγνω αὐτόν, καὶ ἀνεβόησεν: «ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος» (Ματθ. κζ' 54). Μετὰ τὴν ἔγερσιν τοῦ Σωτῆρος, παραιτησάμενος τὴν στρατιωτικὴν τάξιν, ἀπῆλθε τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι Καππαδοκίᾳ σὺν δυοῖν στρατιώταις, κηρύττων τὸν Χριστὸν Θεὸν τῶν ὄλων, δι' ὃ καὶ ἀπετιμήθη τὴν κάραν ἐπὶ τῆς βασιλείας Τιβερίου Καίσαρος ἐν ἔτει ιδ'-λζ' τῇ ιστ' Ὀκτωβρίου μηνός, κατὰ συναζάριον γραφέν ὑπὸ τοῦ Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, ὕμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

σταυτινουπόλεως Ἀθανάσιον Γ', τὸν Πατελλάριον¹⁸⁴ παρεχώρησεν αὐτῷ, κατ' Αὐγουστον τοῦ 1639, τὴν ἐν ἧ ὑπηρετεῖ ἄλλοτε, ὡς Μητροπολίτης, ἱερὰν Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης. Καὶ ἐκεῖνος μὲν ἔδωκεν ὑποσχετικὸν ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῆς προεδρίας καὶ προστασίας τῆς Μητροπόλεως ταύτης¹⁸⁵, ἀλλ'

ἀργότερον μετανοήσας ἐγκατέλειπεν αὐτὴν καὶ ἀνεχώρησεν ἐπιζητῶν τρόπους καὶ διὰ παντὸς ἐπιδιώκων τὴν κατάληψιν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου, ὃν ὁμως δεξιῶς ἐκυβέρνα Παρθένιος ὁ Α'.

Ἐκείνη ἄμα τῇ ἀναρρήσει αὐτοῦ ἐπελήφθη τοῦ ἀπασχολοῦντος θέματος τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀθηνῶν, ἧς ὁ κανονικὸς Ἀρχιερεὺς Δανιὴλ μετέσχε τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ. Οὕτως ἐπέτυχε ν' ἀποσπασθῆ τὴν κανονικὴν παραίτησιν τοῦ πρώην Ἀθηνῶν Σωφρονίου Β' ἐξωσθέντος καὶ καθαιρεθέντος ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου ἡδη τοῦ 1636, ἐπὶ Πατριάρχου Νεοφύτου Γ', διότι ἐπὶ τριετίαν εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸν θρόνον «ἐνεκα χρεῶν», πλὴν μετ' ὀλίγων κατέστησεν αὐτὸν εἰς τὴν Μητρόπολιν Βιδύνης¹⁸⁶.

184. Οὗτος ἐπατριάρχευσε δις, ἤτοι α) 25 Φεβρ. 1634-6 Ἀπριλίου 1634, β) γ' 10 ἡμέραν Ἰουνίου 1652-ἀρχὰς Ἰουλίου 1652 (βλ. Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 113, 114, 191).

185. Ἐν τούτῳ διελάμβανε σὺν τοῖς ἄλλοις: «Ἐπειδὴ ὁ παναγιώτατος ἡμῶν αὐθέντης καὶ δεσπότης, ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης κύριος Παρθένιος καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱερὰ ὑπερτελεστάτη σύνοδος πανερωτάτων μητροπολιτῶν, τιμιωτάτων κληρικῶν, εὐγενεστάτων ἀρχόντων καὶ λοιπῶν πάντων τῶν παρευρεθέντων, ὁρῶντες τὸ ἐσπερημένον τῆς ἐμῆς τροφῆς, πρὸς ταῖς λοιπαῖς φροντίδι τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, οὐ δίκαιον ἔκριναν ἐάσαι με ἐν στερήσει τῶν ἀναγκῶν καὶ χρεωδῶν χρησιμῆ γνώμῃ ἐλκυσθέντες ἀπαξάπαντες μιᾶ βουλή καὶ θελήσει δεδώκασι ἐμοί, εἰς εὐπορίαν τῶν προσηκόντων μοι τὴν μητρόπολιν Θεσσαλονίκης μετὰ τῶν ἐπισκοπῶν αὐτῆς καὶ τὸ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ «Βλατέου» ὀνομαζόμενον σεβασμιον μοναστήριον... τοῦτου χάριν ὑπόσχομαι ἐνώπιον Θεοῦ, τοῦ τὰ πάντα ἀφορῶντος καὶ ἐμπροσθεν τῆς ἱερᾶς συνόδου ἀρχιερέων, κληρικῶν, ἀρχόντων καὶ λοιπῶν φυλάξαι καὶ διατηρῆσαι ἀπαρασαλεύτως τὰς ἐξ ἰδίας μου προαιρέσεως καὶ ἐξ οἰκείας μου θελήσεως γεγονυίας συμφωνίας καὶ πρώτων μὲν διάγειν ἐν εἰρήνῃ πολλῇ καὶ ἡσυχίᾳ πρὸς τὴν τοῦ Χριστοῦ μεγάλην Ἐκκλησίαν... καὶ καλεῖσθαι με «ἀρχιεπίσκοπον» ἀπλῶς καὶ «προστάτην καὶ πρόεδρον» τῆς αὐτῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης καὶ οὕτως ἠμνημονεύσθαι καὶ ὑπογράφειν τὸ ἡμέτερον ὄνομα, ὅπου χρεῖα ὑπογραφῆς... ἐπειτα δὲ ἠμνημονεύειν τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος... καὶ πείθεσθαι καὶ ὑποτάσσεσθαι κατὰ πάντα δικαίως τῇ ἀγίᾳ τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ εὐλαβῶς διακείσθαι πρὸς τὸν παναγιώτατον αὐτοῦ αὐθέντην καὶ δεσπότην... καὶ μηδέποτε διανοηθῆναι με ἢ μελετῆσαι ἐπιβουλήν τινα καὶ ἐνόχλησιν κατὰ τοῦ παναγιωτάτου μοι οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ σκάνδαλον κινήσθαι ἐπὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ μεγάλην Ἐκκλησίαν καὶ ὅλως προξενηθῆναι παρ' ἐμοῦ ζημίαν πολλὴν ἢ ὀλίγην καὶ τρίτον συνάγειν τὰ ἐτησίως βασιλικά χαράτζια παρὰ τὰ ἐπισκοπῶν καὶ λαμβάνοντά με παρέχειν, ὡς ἔθος, τῷ παναγιωτάτῳ μοι αὐθέντῃ καὶ δεσπότην... Ἄν δὲ ποτε ἐξέλθω τῆς τοιοῦτης ὑποσχέσεως, εἶναι με καθηρημένον τῆς ἀρχιερωσύνης μου καὶ ἐκπτώτων αὐτῆς ἐπαρχίας Θεο/κης καὶ ἐσπερημένον παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ αὐτῆς εἰσοδήματος καὶ δικαιώματος καὶ εἴ τις ἐπινοήσῃ ἐπιβουλήν κατὰ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας εἴη ἀφωρισμένος παρὰ Θεοῦ καὶ καταραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ὑπόδικος πᾶσης ποιήης καὶ κατακρίσεως καὶ ἔχειν ἄδειαν τὸν παναγιώτατον ἡμῶν αὐθέντην καὶ δεσπότην τὸν Οἰκουμενικὸν πατριάρχην καὶ τὴν ἀγίαν καὶ ἱερὰν σύνοδον παιδεύσαι με καὶ τῇ ἐξωτέρᾳ ἀποφάσει...» (βλ. Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 115-116, Δοσιθέου, Ν. Συναγ. φύλ. 325, Σάθα, Μεσ. Βιβλ., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 574).

Ἐπὶ τῆς πατριαρχείας δ' αὐτοῦ «οἱ ἐν λόγοις καὶ ἔργοις γενναῖοι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἡγέται ἐπὶ κινδύνοις ἐσχάτοις περιεφρόνησαν τὰς τοῦ τυράννου ἀπειλὰς καὶ τολμηρῶς ἐναντίον τῶν ἐκείνου αὐθαιρεσιῶν ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, τολμηρότατα καὶ γενναϊότατα διεμαρτυρήθησαν»¹⁸⁷. Ὅθεν εἰσηγήσει τοῦ Παρθενίου Α', κατὰ Σεπτέμβριον μῆνα τοῦ 1639, ἐγένετο συνοδικὴ πρᾶξις, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἄκυρος ἢ ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Νεοφύτου Γ'¹⁸⁸ γενομένη πρᾶξις, συνεπιεὶ τῆς ὁποίας ἐπαύθη ὁ Μητροπολίτης Φιλίππουπόλεως Γαβριὴλ καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ Μητροπολίτου πρ. Κορίνθου Κυρίλλου, «ἄτε εἰς τὴν βίαν καὶ τυραννίαν ὀφειλομένη»¹⁸⁹ καὶ δὴ ἐπειδὴ ὑπεγράφη ὑπὸ πέντε μόνον Ἀρχιερέων καὶ τριῶν τούρκων»¹⁹⁰.

(Συνεχίζεται)

Ἀρχμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΒΙΤΑΛΗΣ
Ἱεροκήρυξ Ἱ. Μητροπόλεως Νικαπόλεως

186. Ἐν αὐτῇ ὑπηρετήσεν ἐπὶ 18ετίαν (1640-1668) φημιζόμενος ὑπέρτιμος καὶ ἑξάρχος παντὸς Παραδουναβέως, προγενεστέρως δ' εἶχε διατελέσει μ. Πρωτοσύγκελλος τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου (βλ. Ἀλεξοῦδη Ἀνθίμου (μητρ. Ἀμασίας), Χρονολογικὸν κατάλογον τῶν ἀρχιερατευσάντων κατ' ἐπαρχίας, ἐν «Πανελ. Λεύκωμα ἔθν. Ἐκατονταετηρίδος», τόμ. Δ' σελ. 222, Κωνσταντινίδου Παναρέτου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 59, Μπορσούλα, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 61, Παπαδοπούλου Χρυσ., Αἱ Ἀθήναι, ἐν «Μ. Ἐ. Ἐγκυκλοπαιδεία», τόμ. Β', σελ. 184).

187. Βοβολίνη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 43.

188. Οὗτος ἐπατριάρχευσε ἀπὸ Ἰουνίου 1636-ἀρχὰς Μαρτίου 1637 (βλ. Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 118).

189. Βοβολίνη, ἐνθ' ἄνωτ.

190. Παπαδοπούλου Χρυσ. Ἡ Ὁρθοδ., σελ. 147.

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΠΟΥΛΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ΚΙΑΚΙΣΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ

Ὡ θάνατε, ὡς πικρὸν σου τὸ μνημόσυνον. Σοφ. Σειρ. 14.1

Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Πατέρες,
Χριστιανοί μου ἀδελφοί,

Θλιψις βαρεῖα καὶ μεγάλη μᾶς ἐπεσκέφθη μετὰ τὸ πικρότατον μνημόσυνον τοῦ θανάτου. Ἐνῶ ὅλα ἔβαινον καλῶς, τὰ ἀφορώντα τὴν πολύτιμον ὑγείαν τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ποιμενάρχου καὶ Πατρός, ἐνῶ καθηρτιζόμεν μαζύ Του τὰ προγράμματα τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἔθνικῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων, αἰφνης τὴν μεσημβρίαν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἐξέσπασε τρομερὰ θύελλα, ἐσκοτείνασεν ὁ πνευματικὸς ὀρίζων τῆς Θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας. Ἡ διεύθυνσις, τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Κιλκίς ἐκήρυξεν συναγεμὸν, ἀλλὰ φεῦ, πρὶν προφθάσωμεν νὰ συνέλθωμεν, τὸ μοιραῖον ἐπῆλθε προχθὲς 27 Ὀκτωβρίου ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 6.13 πρωϊνὴν. Ὡ θάνατε, ὡς πικρὸν σου τὸ μνημόσυνον. Καὶ ἰδοὺ ὁ ταπεινὸς ἐγὼ πρὸ ἐνὸς ὀδυνηροτάτου καὶ πικροτάτου καθήκοντος. Καὶ ἡ σκέψις του μετ' ἐτρόμαξε. Ἐπόμενον ἦτο νὰ δειλιάσω. Καὶ ἐὰν ὑμεῖς, Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Πατέρες, δὲν με ἀνεκαλεῖτε εἰς τὴν τάξιν θὰ ἐτρεπόμην εἰς φυγὴν. Πῶς λοιπὸν ὁ ὑπὸ τύσης δειλίας κατεχόμενος εἶναι δυνατὸν νὰ εἶπῃ τὰ δέοντα καὶ νὰ παρουσιάσῃ ἐνώπιον ὑμῶν ἔστω καὶ μίαν ἀτελῆ εἰκόνα ἐκ τῆς μακρᾶς, 63 ἐτῶν Ἐθνικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς δράσεως τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ποιμενάρχου καὶ Πατρός;

Ὡ θάνατε, ὡς πικρὸν σου τὸ μνημόσυνον.

Τροπάριον ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑμνογράφου:

«Ρώμην Θεοῦ Θεότιμος, καὶ Θεόδουλος εὐραντο, καὶ σὺν τῷ Σωσθένει Βίκτωρ καὶ Ἡράκλειος, καὶ ὁ ἑκατόνταρχος Λογγίνος ἐναθλήσαντες, καὶ στρατιωτῶν, εἰκὸς σὺν τῇ ὀκτάδι, καὶ δῆμιος ἐν σκότει, τελειωθεὶς ἐνθῶως, μαρτυρικῆς εὐκλείας μετέσχεν ἐν ὑψίστοις».

Ἀπολυτίκιον τῶν ἀπὸ Δημίων καὶ Δεσμοφυλάκων Ἀγίων, ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑμνογράφου:

Ἦχος α'

Τῆς ἐρήμου πολίτας τὸν ὑπέρτιμον δῆμον τῶν Μαρτύρων τιμήσωμεν, τὸν ἐκ δεσμοφυλάκων καὶ δημίων συγκείμενον· δεξάμενοι τὸ φῶς γὰρ τοῦ Χριστοῦ συνήθλησαν στερρῶς ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ προσβεύουσι δοθῆναι τὸν ἰλασμόν, τοῖς εὐσεβῶς κραυγάζουσι. Δόξα τῷ ἐνισχύσαντι ὑμᾶς, δόξα τῷ στεφανώσαντι, δόξα τῷ χορηγοῦντι δι' ὑμῶν ἡμῖν τὰ κρείττονα.

Ἡ ἀκολουθία τῶν Μαρτύρων τούτων, κατόπιν παρακλήσεως ἡμῶν συνετάγη ὑπὸ τοῦ Μοναχοῦ Γερασίου Μικραγιαννανίτου, ὃν θερμῶς καὶ αἰθίς εὐχαριστοῦμεν, καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἔγκρισιν, ἥτις καὶ ἐνεκρίθη.

Ἐπὶ τὴν πατρικὴν Σας ἐπίβλεψιν, Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Πατέρες, καὶ τὴν συγγνώμην σας, χριστιανοί μου ἀδελφοί, θὰ ξεφυλλίσω μερικὰς σελίδας ἐκ τῆς πλουσίας ἱστορίας τοῦ μεγάλου καὶ σεβασμιωτάτου μας νεκροῦ. Ὑμεῖς ἀναγνώσατε βαθύτερον τὰς σελίδας αὐτάς.

Γόνος τῆς εὐάνδρου Πελοποννήσου, τέκνον εὐσεβειστάτων γονέων τοῦ Σωτηρίου καὶ Αἰκατερίνης. Ἐγεννήθη τὸ 1884. Ἀνετράφη εἰς ἕνα περιβάλλον ἀπλοῦν, μυσταγωγικόν, ποτιζόμενος μετὰ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Πατρίδα. Ὑπὸ τοιαύτας ἀγνάς καὶ ἀγίας προϋποθέσεις ἤρξε καὶ ἐνηλικιωτο ὁ μικρὸς Ἄνδρας. Τὸ κλειδί διὰ τὴν εἴσοδον καὶ κατανόησιν τῆς ἱστορίας τῶν μεγάλων ἀνδρῶν εὐρίσκεται συνήθως εἰς τὰ παιδικὰ τους χρόνια. Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ ἡ κατόπιν ἔθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ δράσις τοῦ προκειμένου σεβασμιωτάτου νεκροῦ κυροῦ Ἰωακείμ. Τὰ πρῶτα μαθήματα ἐδιδάχθη εἰς τὴν γενετείραν του τὸ Ἄργος ἀπὸ φουστανελλοφόρους διδασκάλους, τοὺς Κωνσταντῖνον Γαλάνην καὶ Ἀναστάσιον Παπακαρालιώτην, μετέπειτα Ἱερέα τῆς πόλεως Ἄργους. Ἀπὸ τοὺς φωτεινοὺς αὐτοὺς διδασκάλους ἐνωτίσθη τὰ πεπραγμένα τῆς φυλῆς. Ἐνας παπᾶς καὶ ἕνας δάσκαλος μετὰ τὴν ἰδίαν ἀπλότητα καὶ εὐσέβειαν τοῦ Σωτηρίου καὶ τῆς Αἰκατερίνης συνεπλήρωσαν τὸ ἔργον τους ἐπὶ τοῦ μικροῦ Ἄνδρου. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς τὰς Ἀθήνας εὐρίσκετο ὁ ἐκ μητρὸς θεῖος τοῦ μικροῦ Ἄνδρου, Δημήτριος Κιντῆς, ὅστις παρακολουθῶν μετὰ μεγάλης του χαρᾶς τὴν πρόοδον τοῦ ἀνεψιοῦ του, τὸν προσέλαβε πλησίον του καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν

Κατάλογον τοῦ μαρτυρίου τοῦ Μάρτυρος Λογγίνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ὄρα ἐν Fr. Halkin, Bibliotheka Hagiographika Greca, tome II. Pag. 56-57.

Πολλὰ τῶν μαρτύρων αἱ συγγραφαὶ καθάπερ γὰρ αἱ τῶν ζωγράφων εἰκόνας. Migne Πατρολογία, 93 Τόμος σελ. 1545-1506.

Ἐν τῇ εἰκονογραφίᾳ παρίσταται ὡς «μεσῆλιξ στρογγυλογένης» (Φ.Κόντογλου, Ἐκφρασις ὀρθοδόξου εἰκονογραφίας, σελ. 319).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Εὐαγγέλιον Μάρκου ΙΕ' 39.
- (II. Τρεμπέλα, Ὑπόμνημα εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον σ. 307).
2. Εὐαγγέλιον Ματθαίου ΚΖ' 54. (II. Τρεμπέλα, Ὑπόμνημα σελίς 514).
3. Εὐαγγέλιον Λουκᾶ ΚΓ' 47. (II. Τρεμπέλα, Ὑπόμνημα σ. 649).
4. Ματθαίου, Μέγας Συναξαριστῆς σ. 265.
5. Κ. Δουκάκη, Συναξαριστῆς σ. 383.
6. Μ. Γαλανοῦ, Βίοι Ἀγίων σ. 96.
7. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, Ἀγιολόγιον σ. 276.
8. Γ. Δημοπούλου, Τὰ πάθη τὰ σεπτὰ σελ. 322.

Γ. Π. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

του παρηκολούθησεν τὰ γυμνασιακά μαθήματα. Τώρα ἔφηβος πλέον λαμβάνει σταθερὸν προσανατολισμὸν διὰ τὴν μέλλουσαν σταδιοδρομίαν του. Φλεγόμενος ἀπὸ τὸ ἰδεώδες τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τῇ συγκαταθέσει τῶν εὐσεβῶν γονέων του, μετέβη εἰς τὸ Ἁγιώνυμον Ὅρος εἰς τὴν Ἱερὰν Αὐτοκρατορικὴν σταυροπηγιακὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, ὅπου καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ τὴν πνευματικὴν ἀσκήσιν εἰς τι κελλίον «Σαράβαρι» ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Γέροντος Βασιλείου μοναχοῦ. Εἰς τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω Μονὴν εἰς ἡλικίαν μόλις 19 ἐτῶν ἐχειροτονήθη διάκονος, μετὰ δύο δὲ ἔτη πρεσβύτερος. Ὀλίγον μετὰ ταῦτα καὶ ἐνῶ ἤσκειτο εἰς τὴν Οὐράνιον Πολιτείαν ὁ νεαρὸς Ἱερομόναχος Ἰωακείμ, ἐξερράγη ὁ Μακεδονικὸς Ἀγὼν, ὃν διεξήγαγον ἐκλεκτὰ τέκνα τῆς Πατρίδος. Ἡ εἰδήσις αὐτῆ ἐπροκάλεσε τρικυμίαν πατριωτικῶν αἰσθημάτων εἰς τὴν ψυχὴν του. Ἐπὶ ἡμέρας ἐφλέγετο ἀπὸ τὴν ἁγίαν ἰδέαν τῆς λυτρώσεως καὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν μας. Ὡθούμενος ἀπὸ τὰ φλογερὰ αὐτὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα ἔσπευσε καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὸν περιόδοξον ἐκείνον ἀγῶνα, τεθεὶς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Μητροπολίτου Σερρῶν Γρηγορίου, τοῦ μετέπειτα Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, καὶ τοῦ ἐν Σέρραις Ἑλληνὸς Προξένου Ἀντωνίου Σαχτούρη. Ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη ἠγώνισθη κατὰ τρόπον ποῦ ἀπέσπασε τὰ θερμὰ συγχαρητήρια καὶ τὸν θαυμασμόν τῶν προϊσταμένων του. Τόσον ριψοκίνδυνος ἦτο ὥστε ἔπειτα ἀπὸ μίαν σκληρὰν μάχην μεταξὺ τακτικοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ἥρωος Μητροῦση ἔσπευσε μὲ βέβαιον κίνδυνον τῆς ζωῆς του καὶ περισυνέλεξε τὸ πτώμα τοῦ Μακεδονομάχου καὶ ἐνεταφίασεν αὐτὸ μὲ τιμὰς. Πολλάκις κατεδιώχθη, ἐφυλακίσθη, ἐδάρη καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν ἐθνικὴν του δρᾶσιν, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐπτοήθη, ποτὲ δὲν ἐδείλιασε. Καὶ ὅταν ὁ Ἱερὸς ἐκεῖνος ἀγὼν ἤχηθαι εἰς αἴσιον πέρασ, νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος ἐστάλη εἰς ἄλλον τομέα ἐθνικῆς δράσεως, εἰς Ἀρτάκην Κυζίκου τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Κων/λιν, ὅπου τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἐγγραφῆ εἰς τὴν γεραρὰν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, ἐξ ἧς μετὰ ἐπταετῆ φοίτησιν ἔλαβε τὸ πτυχίον τοῦ Θεολόγου.

Ἀργότερον τὸν συναντῶμεν εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν ὡς στρατιωτικὸν ἱερέα τοῦ 2/39 ἡρωικοῦ Εὐζωνικοῦ Συντάγματος. Μετὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ Μικρασιατικοῦ μετώπου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐτοποθετήθη ὡς Ἱερεὺς εἰς τὴν Κηφισίαν, ἔνθα ἐπὶ 22 συναπτὰ ἔτη διετέλεσεν Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Χάρις εἰς τὸν ἡπιον καὶ μετριόφρονα χαρακτήρα του οἱ ἐνορεῖται του τὸν ὑπερηγάπων καὶ τὸν ἐσέβοντο ὡς Πατέρα των. Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1942 ἡ Ἐκκλησία ἐκτιμῶσα τὰς πολλαπλὰς ἐθνικὰς καὶ Ἐκκλησιαστικὰς του ὑπηρεσίας τὸν ἐξέλεξε Μητροπολίτην Ἐάνθης. Ὀλίγον μετὰ τὴν ἐκλογὴν του ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὴν Κοζάνην ὡς Συνοδικὸς ἔξαρχος διὰ νὰ καλύψῃ τὴν θέσιν ἐνὸς λιποτάκτου. Ἐσπευσεν ἐκεῖ ἀμέσως ἀφοῦ προηγουμένως παρέδωκεν εἰς ἐμπίστους χεῖρας τὴν

διεύθυνσιν τῆς μυστικῆς καὶ παρανόμου «ὀργανώσεως τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων», ἧς ἦτο πρόεδρος καὶ ἦτις προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα κατὰ τὰ σκοτεινὰ χρόνια τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν πρῶτος ἔσπευσε εἰς Ἐάνθην, προλαβὼν καὶ τὸν Ἐθνικὸν στρατὸν καὶ ἀπάσας τὰς ὑπολοίπους ἀρχάς.

Ἐκ Ἐάνθης πάλιν ἀποφάσει τῆς Ἐκκλησίας, τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1945 μετετέθη εἰς τὴν Ἱερὰν Μητροπολιν Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου.

Καὶ ἰδοὺ ὁ φλογερὸς Πατριώτης, ὁ βράχος τῆς Πίστεως, ὁ μὲ τοσοῦτους καὶ τηλικούτους ἀγῶνας καὶ θυσίας ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ ἐνδοξόν Κιλίκι. Ἐδῶ προηγήθη μία καταγίγαις προδοσίας ὅ,τι ὁ ἐχθρὸς ἄφησεν ὄρθιον, τὸ ἐγκρέμισεν αὐτῆ καὶ τὸ μετέβαλεν εἰς καπνίζοντα ἐρείπια ὅ,τι ἄφησεν ζωντανὸν ἐκεῖνος, τὸ κατεκρεοῦρησεν αὐτῆ. Ὁρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολὺς. Παντοῦ τάφοι, ἐρείπια, χάλασμοί, παντοῦ ναοὶ κατεστραμμένοι, ἱερεῖς σφαγιασμένοι, χῆραι, ὄρφανὰ, δυστυχία, πληγαί. Μετὰ σύντομον ἀναγνώρισιν τῆς καταστάσεως, ἐπὶ τὸ ἔργον. Τὰ σύνορα πρῶτον. Πανηγύρι εἰς κάθε φυλάκιον μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μητροπολίτην. Ἐτσι ὠρθώθη εἰς τὰ σύνορα ἡθικὸν τεῖχος. Μετὰ ταῦτα ὠργώθη ὀλόκληρος ἡ Ἐπαρχία. Κουράγιον εἰς τοὺς δοκιμαζομένους, ἐνίσχυσις εἰς τοὺς πονεμένους, συμπαράστασις εἰς τοὺς δυστυχοῦντας, παρηγοριὰ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ. Παντοῦ παρήγορος ἄγγελος, εἰρηνοποιὸς καὶ συμφιλιωτῆς, παντοῦ ἀληθινὸς Ποιμενάρχης καὶ φιλόστοργος Πατήρ. Μετὰ τὴν πρώτην καὶ ἄμεσον ἀνταπόκρισιν εἰς τὰς ὕλικὰς καὶ πνευματικὰς τοῦ ποιμνίου του ἀνάγκας, ἔσπευσε εἰς τὰς Ἀθήνας, διεξετραγώδησε τὰς ἐδῶ ἐπικρατούσας συνθήκας. Ἐκρούσε τὰς θύρας τῶν ἀρμοδίων ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐπέτυχε τὴν ἀφθονὸν ἀποστολὴν ἐφοδίων διὰ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ ἀγαπητοῦ του ποιμνίου. Ἐτσι ἔγινε Πατέρας ὄλων καὶ ἐγκατεστάθη ὄχι μόνον εἰς τὸν Ἀρχιερατικὸν θρόνον τῆς περιόδοξου ταύτης πόλεως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν χριστιανῶν Του. Αἰσχυνθήτωσαν οἱ δημαγωγοὶ καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ ἐπικριταί. Τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς καλοπίστου. Ἀλλὰ ἐπιλείπει με ὁ χρόνος ἂν ἐπιχειρήσω νὰ μνημονεύσω ὅ,τι εἶδαν οἱ ὀφθαλμοὶ μας καὶ ὅ,τι ἤκουσαν τὰ αὐτιά μας. Ἐξευρέθησαν Ἱερεῖς διὰ τὴν κάλυψιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων, ἰδρύθησαν πλείστοι καινουργεῖς Ναοί, ὃν εἰς οὗτος ὁ μεγαλοπρεπῆς Ἱερὸς Ναὸς τῆς Μ. Σωτῆρος. Ἐκτίσθησαν παιδικαὶ κατασκηνώσεις, ἰδρύθησαν ὑπὲρ τὰ 15 καταστήματα ὡς ἰδιοκτησία τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ. Συσσίτια μαθητικά. Ταῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα, πάντα προϊόντα τῆς ἀπεράντου ἀγάπης Του πρὸς τὸ Ποίμνιόν Του. Καὶ κατόπιν ὄλων αὐτῶν ἡ μετριοφροσύνη Του, ἡ πραότης, ἡ ἀγάπη Του πρὸς πάντας καὶ δὴ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς Του. Πρὸς ὄλους ἐκεῖνους ὁ ὁποῖοι τὸν ἐπικράναν.

Ὡ θάνατε, ὡς πικρὸν σου τὸ μνημόσυνον.

Βαρὺς ὁ πόνος μας, Σεβασμιώτατοι Ἁγιοὶ Πατέρες, Χριστιανοὶ μου ἀδελφοί, βαρὺς ὑπὲρ τὸν μόλυβδον.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἐπὶ τοῖς Ὀνομαστηρίοις τοῦ Μακαριωτάτου.

Ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χρυσοστόμου ἢ «Ἐκκλησία» συννεοῖ τὰς διαπύρους εὐχὰς τῆς μετὰ τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, τοῦ εὐσεβοῦς κλήρου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ παντός τοῦ Χριστιανῶν πληρώματος.

Ὀλοφύγως εὐχόμεθα, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς δωρηθῆται εἰς τὸν Σεπτὸν Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀδιάπτωτον σωματικὴν υἰείαν καὶ θεῖαν δύναμιν, ἵνα μετ' ἀφοσίωσης καὶ σταθερᾶς ἐμμονῆς εἰς τὸ γνήσιον, καθαρὸν καὶ ἀνόθευτον ὀρθόδοξον πνεῦμα ἀντιμετωπίξῃ τὰ μεγάλα ἐκκλησιαστικά προβλήματα καὶ τοὺς ποικίλους ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς κινδύνους, οἵτινες κλυδωνίζουσιν καὶ ἀπειλοῦν τὸ ἐκκλησιαστικὸν μας σκάφος.

Αἱ προθέσεις εἶναι ἔκδηλοι.

Λίαν χαρακτηριστικαί εἶναι αἱ γνωσθεῖσαι λεπτομέρειαι ἐκ τοῦ προσφάτου ταξιδίου τοῦ πάπα Παύλου ΣΤ' εἰς Νέαν Ὑόρκην. Οὗτος εἰς τὸ ταξίδιον του συνωδύετο ὑπὸ ἐπτά καρδιναλίων, οἵτινες «ἐκπροσωποῦν» τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀφρικήν, τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἀμερικὴν, τὴν Αὐστραλίαν, τὰς περιοχὰς τῆς Ἀνατολῆς, ἐνθα κυριαρχεῖ ἡ Ὀρθοδοξία, καὶ τὴν κυβέρνησιν τοῦ Βατικανοῦ!

Τὸ ὅτι εἰς ἕκαστος τῶν καρδιναλίων τούτων «ἐκπροσωπεῖ» ἐν τμῆμα τοῦ κόσμου, εἰς τὸ ὅποιον ὁ πάπας ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκτείνηται ἡ κυριαρχία του, δὲν εἶναι διὰ τὴν παλικὴν νοοτροπίαν ἀπλῶς σχῆμα λόγου, ἀλλ' εἶναι ἡ ἐσκεμμένη συστηματικὴ προβολὴ ἐνὸς ἀνυπόκριτου κοσμοκρατορικοῦ καθεστώτος. Δι' αὐτὸ ὁ πάπας Παῦλος ΣΤ', ὅταν ἀπὸ ἀεροπλάνου ἔστειλε ραδιομηνύματα εἰς τοὺς ἡγέτας τῶν λαῶν τῶν διαφόρων τμημάτων τοῦ κόσμου, ἀνέφερον ἐκάστοτε τὸ ὄνομα ἐκάστου καρδιναλίου ὡς «ἐκπροσώπου» ἐνὸς ἐκ τῶν τμημάτων τούτων. Οὕτω, ὡς σημειοῖ ὁ

Βαθὺς ὑπὲρ τὴν ἄβυσσον, πικρὸς ὑπὲρ τὴν χολήν.

Διότι σήμερον στεροῦμεθα τοῦ πνευματικοῦ μας Πατρός, ὅστις ἐπὶ 20 συναπτὰ ἔτη ηὐλόγει, ἡγίαζε καὶ περιέθαλπε πάντας ἡμᾶς.

Δέσποτα Ἄγιε Πάτερ, Σήμερα τὰ τέκνα Σου δὲν εἶναι κύκλω τῆς τραπέζης Σου συνευφραϊνόμενα μαζύ Σου.

Σήμερα ἔχουν σχηματίσει ζωντανὸν στέφανον εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης πέριξ τοῦ σεπτοῦ σκηνώματός Σου, διὰ νὰ δώσουν τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν καὶ νὰ λάβουν τὴν τελευταίαν Σου εὐλογίαν.

Τοῦ Σεβασμιωτάτου ἡμῶν Μητροπολίτου κυροῦ Ἰωακείμ ἔστω ἡ μνήμη αἰώνια. Ἀμήν.

Ἄρχ. ΧΑΡΙΤΩΝ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ
Ἱεροκήρυξ Κιλίκης

συνεργάτης τοῦ ἐν Παρισίοις ἐκδιδομένου περιοδικοῦ «Match», «ὀλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης ἦτο παρὰ τὸ πλεονὸν τοῦ πάπα ἐντὸς τοῦ ἀεροπλάνου... Μόνον δύο ὄργανισμοὶ εἶναι ὄργανισμοὶ εἰς παγκόσμιον κλίμακα: ὁ Ο.Η.Ε. καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία»!

Τοιοῦτοτρόπως σκοπίμως καὶ ἐσκεμμένως παραθεωρεῖται, ὅτι εἰς τὰ διάφορα τμήματα τοῦ κόσμου ἐκτὸς τῶν ἐκπροσωποῦντων τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν καρδιναλίων ὑπάρχουσιν καὶ ἄλλαι Ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ, καὶ δὴ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἣτις εἶναι ἡ μόνη γνήσια ἐκπρόσωπος τῆς Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ὑπὸ τοιαύτας προϋποθέσεις πῶς ὁ διάλογος μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας θὰ εἴναι εὐκρινῆς καὶ καρποφόρος; Ἡ Ἐκκλησία αὕτη δὲν θέλει νὰ συζητήσῃ, ἀλλὰ νὰ ὑποτάξῃ. Αἱ προθέσεις τοῦ Παπισμοῦ περὶ παγκοσμίου κυριαρχίας καὶ περὶ ἀναβίωσης τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας εἶναι ὅλως ἔκδηλοι.

Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον.

Ὁρθῶς ἐπηρέθη ἡ τελευταίως ληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀπόφασις, καθ' ἣν τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον αὐτῆς θὰ δέχεται εἰς τὸ ἐξῆς μόνον φοιτητὰς τῆς Θεολογίας. «Ἐφ' ὅσον τοῦτο ὀνομάζεται Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον, πρέπει συγχρόνως νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ τὸν οὐσιαστικὸν σκοπὸν τῆς ἰδρύσεώς του. Κύριος δὲ σκοπὸς τοῦ Θεολογικοῦ αὐτοῦ οἴκου εἶναι νὰ καλλιεργήσῃ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀδριανῶν Θεολόγων τὸ γνήσιον ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν». Ὡσαύτως ἀξία ἰδιαίτερως ἐξάρσεως εἶναι ἡ ἀπόφασις περὶ χορηγήσεως δωρεᾶν στέγης καὶ τροφῆς εἰς 50 φοιτητὰς τῆς Θεολογίας, διακρινομένους διὰ τὸ ἦθος καὶ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰς σπουδὰς των.

Ἄς εὐχηθῶμεν, ἵνα παρόμοιαι ἀποφάσεις ληφθοῦν καὶ διὰ τὸ ἐν Θεσσαλονικῇ Οἰκοτροφεῖον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὅπερ εἶναι ἐν ἐκ τῶν πνευματικῶν κέντρων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

Καθαρὸν ματαιοπονία.

Χαίρομεν ὅλως ἰδιαίτερος, διότι διαρκῶς πληθύνονται αἱ εἰδήσεις περὶ τῆς ἀποτυχίας τῆς ἀντιθρησκευτικῆς ἐκστρατείας καὶ τῆς ἀναξωπυρήσεως τῆς Θρησκείας ἐν Σοβιετικῇ Ἐνώσει.

Οὕτως εἰς προσφάτους συγκεντρώσεις τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ἐν Μόσχῃ καὶ Uzbekistan, ἐξεφράσθησαν παρόμοια, ὅτι πλείστοι νέοι ἐν Ρωσίᾳ μετέχουσιν ἐνεργῶς διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐκδηλώσεων. Ὡσαύτως κατηγορήθησαν τὰ σχολεῖα, ὅτι ἀποτυγχάνουσιν εἰς τὸν τομέα τῆς ἀθεϊστικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς νεολαίας. Ἐξ ἄλλου ἡ

τοπική ἐφημερίς «Leninskoye Znanie» μετέδωκε πρό τινων ἐβδομάδων τὴν πληροφορίαν, ὅτι ὁ Βασίλειος Κοποτοφ, γραμματεὺς τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μόσχας, εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἐν τῇ οἰκογενεῖα θρησκευτικῆς ἀγωγῆς. Μάλιστα οὗτος προσέθεσε: «Δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι εἰς πολλὰς πόλεις καὶ ἀγροτικὰς περιοχὰς ἡ Ἐκκλησία ἔχει γίνεи ἐσχάτως κατ' ἀξιοσημείωτον τρόπον πλέον δραστηρία».

Ἄς ἐδῆθωμεν ἀκόμη διὰ μίαν φοράν νὰ κατανοηθῇ ὑπὸ τῶν ἡγετῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, ὅτι ὁ ἀντιθρησκευτικὸς ἀγὼν τῶν εἶναι καθαρὰ ματαιοπονία καὶ ὅτι ἡ ἀναξωπύρησις τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ οὐδεμιᾶς δυνάμεως εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναχαιτισθῇ.

«Ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ».

Μεθ' ἱκανοποιήσεως ἀνεγνώσαμεν εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐπιστολὴν τοῦ διακεκομένου καθηγουμένου τῆς ἱ. μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, παρὸς ἀρχιμανδρίτου Γαβριήλ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιστολὴν οὗτος ἀντικρούει τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀντίληψιν, καθ' ἣν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος σημειώνονται πολλὰ κρούσματα ἀρχαιοκαπηλείας. «Σεῖς—γράφει εἰς τὸν διευθυντὴν ἐπαρχιακῆς ἐφημερίδος—καὶ ἡ ἐγκριτος ἐφημερίς σας εἶσθε ἐνήμεροι τῆς καταστάσεως ἐν Ἁγίῳ Ὄρει καὶ γνωρίζετε μὲ πόσῃν ἐπιμέλειαν, στοργῇ καὶ σὺν ταπάρτησιν φυλάττουσιν οἱ πατέρες καὶ τὸ παραμικρότερον ἀντικείμενον ἀξίας. Ἐπίσης γνωρίζετε τί μέτρα ἔχει λάβει ἡ ἱερά κοινότης καὶ αἱ δημόσιαι ἀρχαὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, μέτρα μοναδικὰ καθ' ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, μέτρα προκαλοῦντα τὴν δυσφορίαν τῶν ἐπισκεπτῶν καὶ προσκυνητῶν. Θὰ ἔχετε ὑποστῆ καὶ σεῖς τὸν ἐλεγχὸν τῶν ἀποσκευῶν ἐν Δάφνῃ καὶ Οὐρανουπόλει, ἐνεργοῦμενον αὐστηρῶς καὶ λεπτομερῶς ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν ἀρχῶν δι' ἐνδεχομένην ἐξαγωγήν εἰκόνων παλαιῶν, βιβλίων καὶ λοιπῶν ἀπαγορευομένων ὑπὸ εἰδικῆς κανονιστικῆς διατάξεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Τί πλέον τούτου νὰ κάμουν ὁ ἱερός τόπος ἢ αἱ δημόσιαι ἀρχαὶ ;... Οἱ πατέρες τοῦ Ἁγίου Ὁρους φυλάττουσιν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὰ κειμήλιά του καὶ ἔλαβον πάντα τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα πρὸς διασφάλισιν αὐτῶν».

Χαίρομεν διὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ σεβαστοῦ καθηγουμένου. Ἄλλ' ἐπειδὴ δυστυχῶς πάντοτε ὑπάρχουν καὶ αἱ κακαὶ ἐξαιρέσεις, ἢ ἐναντίον τῆς ἀρχαιοκαπηλείας ἐπαγρύπνησις πρέπει νὰ εἶναι συνεχῆς καὶ ἀδιάκοπος, τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσω «αἱ πονηραὶ τῶν ἀρχαιοκαπήλων», ὡς σημειοὶ ἐκλεκτὸς συνεργάτης τῆς «Μακεδονίας», εἶναι πολλοὶ καὶ ἔχουν γίνεи ἀπειρῶς περισσότεραι εἰς τὰς ἡμέρας μας, πὸν ὅλος ὁ κόσμος ζητεῖ νὰ ἀποκτήσῃ κειμήλια καὶ παλαιὰς εἰκόνας».

«Μοντέρνας» Θεολογίας κατάντημα.

«Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἱστορικὸν γεγονός: Ὁ Θεὸς ἀπέθανεν εἰς τὴν ἐποχὴν μας, εἰς τὴν ἱστορίαν μας, εἰς τὴν

ὑπαρξίν μας! Οἱ λόγοι οὗτοι προέρχονται ἐκ τοῦ καλάμου τοῦ καθηγητοῦ τῆς... Θεολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Ἐμορῶν τῆς Ἀτλάντας ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἀποδεικνύουν τὸ κατάντημα πολλῶν κατευθύνσεων τῆς «μοντέρνας» Θεολογίας ἐν τῷ Προτεσταντισμῷ. Πολλοὶ θεολόγοι ἐν Ἀμερικῇ χαρακτηρίζονται σήμερον ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ «Χριστιανικοῦ ἀθεϊσμοῦ»! Καὶ ἐν Γερμανίᾳ πολλοὶ ἐκ τῶν ἐκπροσώπων τῆς «μοντέρνας» Θεολογίας ἔφθασαν εἰς τὸ σημεῖον νὰ θεωροῦν τὰ Εὐαγγέλια ὡς μυθολογικὰ κατασκευάσματα καὶ νὰ ἀρνῶνται τὸ ὑπερφυσικὸν στοιχεῖον εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κυρίου.

Αὐτὸ εἶναι τὸ κατάντημα τῆς Θεολογίας, ὅταν αὕτη δὲν ἐργάζεται ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως, ἀλλ' εἶναι θεραπευτὴς τῆς ὑποκειμενικῆς ἀθαιρεσίας καὶ δεσμῆς διαφόρων ἀνθρωποκεντρικῶν φιλοσοφικῶν στοχασμῶν ἐσκοτισμένης διανοίας. Ἄς ἐδῆθωμεν, ἵνα τὸ μόλυσμα τῆς «μοντέρνας» Θεολογίας μὴ φθάσῃ μέχρις ἡμῶν.

Νὰ τεθοῦν τάχιστα εἰς ἐφαρμογὴν.

Ὁρθῶς προεκάλεσε γενικὴν ἱκανοποίησιν καὶ ἐπαινετικὰ σχόλια τὸ γεγονός, ὅτι ὁ πρωθυπουργὸς ἐξήγγειλε τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ κυβέρνησις πρὸς ἐξυγιάνσιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποβλέποντα εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ αἰσχους τῶν «οὐρῶν» τῶν σχηματιζομένων ἔξωθι τῶν ἰατρείων καὶ τῶν ἄλλων γραφείων τοῦ ὄργανισμοῦ τούτου.

Ἄς ἐδῆθωμεν, ἵνα τὰ μέτρα ταῦτα τεθοῦν τάχιστα εἰς ἄμεσον ἐφαρμογὴν καὶ μὴ παραμείνουν νεκρὸν γράμμα. Εἶναι ἐπὶ τέλος καιρὸς νὰ παύσουν νὰ ταλαιπωροῦνται πτωχοὶ βιοπαλαισταὶ ἢ ἀσθενεῖς ἢ ὑπερήλικες, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἠναγκάζοντο νὰ προσφεύγουν εἰς τρίτους, διὰ νὰ ἐπιτυγχάνουν τὴν ἱκανοποίησιν ἑνὸς αἰτήματός των.

Κακότεχνα καὶ κοινότυπα.

Καθ' ἃ διεπίστωσεν ἡ ἀρμοδία ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, τὰ ἀνεγειρόμενα εἰς διαφόρους πόλεις, κομποπόλεις καὶ χωρῖα μνημεῖα καὶ ἡρώα εἶναι συχνάκις κακότεχνα καὶ κοινότυπα, φιλοτεχνούμενα ὑπὸ ἀρχαρίων καλλιτεχνῶν καὶ, κατὰ κανόνα, εὐροισκόμενα εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν αἰσθητικὴν καὶ τὴν ἑλληνικὴν καλλιτεχνικὴν παράδοσιν. Δι' αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, δι' ἐγκυκλίον του πρὸς τοὺς Νομάρχας, συνιστᾷ τὴν συνεχῆ παρακολούθησιν τῶν Ὁργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως εἰς τὸν τομέα τούτον καὶ τὸν καθορισμὸν ἐπαρκῶν προθεσμῶν κατὰ τοὺς διαγωνισμούς.

Ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι οἱ Νομάρχαι θὰ λάβουν σοβαρῶς ὑπ' ὄφιν τὰς ὑποδείξεις τῆς Ἐγκυκλίου καὶ θὰ προσέξουν τὸ ζήτημα, ὅπερ ἔχει σπουδαιοτάτην σχέσιν πρὸς τὴν καθ' ὅλον ἀνῶψωσιν τῆς πνευματικῆς στάθμης τοῦ λαοῦ μας καὶ ἰδιαίτερος πρὸς τὴν συνέχισιν τῆς προβολῆς τοῦ μακραίωνος ἑλληνορθοδόξου καλλιτεχνικοῦ πνεύματος, ὅπερ οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐκλείη.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών

'Ο Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνών και πάσης 'Ελλάδος κ. Χρυσόστομος κατά τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 26ης 'Οκτωβρίου μέχρι τῆς 10ης Νοεμβρίου ἐχοροστάτησεν εἰς διαφόρους ἱερούς ναοὺς 'Αθηνῶν, προήδρευσε τῶν συνεδριῶν τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου τῆς σептῆς 'Ιεραρχίας καὶ τῆς Διαρκoῦς 'Ιερᾶς Συνόδου, ὡς καὶ τῶν συνεδριῶν διαφόρων 'Εκκλησιαστικῶν 'Οργανισμῶν, συνειργάσθη μετὰ Σεβασμιωτάτων 'Αρχιερέων καὶ τῶν παρ' Αὐτῷ Θεοφιλεστάτων Βοηθῶν 'Επισκόπων, ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν διαφόρους ἐπιτροπὰς καὶ ἄτομα κ.τ.λ. Οὕτω:

'Εχοροστάτησε: Τῆ 31η 'Οκτωβρίου εἰς τὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ 'Αθηνῶν τελεσθεῖσαν θείαν Λειτουργίαν.

—Τῆ 7η Νοεμβρίου εἰς τὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ 'Αθηνῶν τελεσθεῖσαν θείαν Λειτουργίαν.

'Ετέλεσε: Τῆ 4η Νοεμβρίου μετὰ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Συνέδρων ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ 'Αγ. 'Ανδρέου Τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου 'Ιωακείμ.

Προέστη: Τῆ 28η 'Οκτωβρίου τῆς ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ 'Αθηνῶν τελεσθεῖσης Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παροναξίας κ. 'Επιφανίου καὶ τῶν Θεοφιλεστάτων Βοηθῶν 'Επισκόπων Θαυμακοῦ κ. Χρυσοστόμου, Κερνίτισης κ. Χρυσοστόμου καὶ 'Αχαΐας κ. Παντελεήμονος.

Ἡ ὑλόγησε: Τῆ 31η 'Οκτωβρίου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ 'Αθηνῶν τοὺς γάμους τοῦ κ. Παύλου Κανίνια μετὰ τῆς Μαρίας Γκόλαντα.

Παρέστη: Τῆ 27η 'Οκτωβρίου εἰς τὴν πανηγυρικὴν τελετὴν τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ.

—Τῆ 28η 'Οκτωβρίου εἰς τὴν πανηγυρικὴν τελετὴν τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ.

Προήδρευσε: Τῆ 29η 'Οκτωβρίου τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ TAKE.

—Τῆ 2α Νοεμβρίου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς 'Ιερᾶς 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν.

'Επεσκέφη: Τῆ 30η 'Οκτωβρίου τὸν ὑπουργὸν 'Εθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐρσησκευμάτων κ. 'Αλλαμανῆν.

'Εδέχθη: Τῆ 26η 'Οκτωβρίου τὸν καθηγητὴν τῆς 'Ανωτάτης Σχολῆς 'Οικονομικῶν καὶ 'Εμπορικῶν 'Επιστημῶν κ. Πέτρον Στεργιωτῆν καὶ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Εὐάγγελον Θεοδώρου.

—Τῆ 27η 'Οκτωβρίου τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Καλλίνικον καὶ Παροναξίας κ. 'Επιφανίον, τὸν γενικὸν γραμματέα τοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐρσησκευμάτων κ. Κωτούλαν, τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Εὐάγγελον Θεοδώρου, τὸν διευθυντὴν τοῦ Πνευματικοῦ Φροντιστηρίου Κληρικῶν 'Ελλάδος πανοσ. ἀρχιμ. Χρυσόστομον Γιαλούρην καὶ τὸν πανοσ. ἀρχιμ. Δαμασκηνὸν Λαζαρίδην.

—Τῆ 29η 'Οκτωβρίου τὸν ἐξοχώτατον πρεσβευτὴν τῶν Η.Π.Α. κ. Τάλμποτ, τὸν Σεβασμιωτάτον Μητροπολίτην Φθιώ-

'Η «'Ημέρα τοῦ Πατέρα».

Δὲν ἀποτελεῖ καθόλου περιττὴν ἐπιπρόσθεσιν ἢ ληφθεῖσα παρὰ τῆς Σχολῆς Γονέων 'Αθηνῶν ἀπόφασις νὰ ἐγκαινιασθῇ, τὴν 21ην τοῦ προσεχοῦς 'Ιανουαρίου, ἡ ἑορτὴ τῆς «'Ημέρας τοῦ Πατέρα». Οἱ σχόντες τὴν ὥραίαν αὐτὴν πρωτοβουλίαν προβαίνουν ἤδη εἰς τὴν ἀπαραίτητον προεργασία, ὥστε ἡ πρώτη αὐτῇ «'Ημέρα» νὰ ἑορτασθῇ μετὰ συγκεντρώσεις, δημοσίας συζητήσεις καὶ συμμετοχὴν τῶν ὁργάνων δημοσίας διαφωτίσεως, ἥτοι τοῦ Τύπου καὶ τοῦ Ραδιοφώνου. 'Ασφαλῶς δὲ καὶ ἡ 'Εκκλησία δὲν θὰ ἀπουσίαση ἀπὸ αὐτῆν, φωτίζονσα μετὰ τὸν λόγον τῆς, ἀπὸ τὸσον ὑψηλὰ σχετικὰ κοινάσματα τοῦ Εὐαγγελίου πηγάζοντα, τὸ θέμα. 'Ο οἰκογενειάρχης, μετὰ τοὺς ἀγῶνας του, τὰς εὐθύνas του, τὸν ὀλιγώτερον ἐκδηλωμένον ἀλλ' ὄχι καὶ πτωχότερον συναισθηματισμὸν του, τὸν παράλληλον πρὸς ἐκεῖνον τῆς μητέρας, πρέπει νὰ τιμηθῇ μετὰ τὴν καθιέρωσιν τῆς ἑορτῆς ταύτης καὶ—τὸ σπουδαιότερον—νὰ διαφωτισθῇ καὶ νὰ καθοδηγηθῇ εἰς τὸ βαρὺ καὶ ἱερὸν ἔργον του ὡς συζύγου καὶ γονέως, ὡς προτύπου ἀδοθουσίας διὰ τὸ καλὸν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του. Αὐτὸς εἶναι ὁ κατ' ἐξοχίην—διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τὴν πάλειον ἔκφρασιν—«τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζων» καὶ ἀπὸ τὴν ἰδικὴν του συνείδησιν καὶ τοὺς ἰδικoὺς του κόπους περιμένον ἢ οἰκογένεια καὶ ἡ κοινωνία τὴν βασικὴν τῶν στήριξιν καὶ προκοπὴν.

'Ἦτο καιρὸς πλέον.

Θλιβερωτάτη ὑπῆρξεν ἡ ἐντύπωσις τοῦ κοινοῦ ἐκ τῆς ἀποκαλυφθείσης προσφάτως εἰδεχθοῦς νοθείας

τῶν φαρμάκων ὑπὸ ἀδιστακτῶν κερδομανῶν. Εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι οὗτοι τὴν ὑγείαν τοῦ λαοῦ, προσέφεραν εἰς τὴν κατανάλωσιν νεοσθευμένας διὰ σησαμελαίου πολυτίμους ἐνέσεις καὶ χειρουργικὰ ῥάμματα μικροβιοπληθῆ, δολοφονοῦντες οὕτω, μετὰ στρυγερὰν ἀπάθειαν καὶ μετὰ ἀξίαν τοῦ αὐστηροτέρου κολασμοῦ ἀσυνειδησίαν τοὺς δυστυχεῖς πάσχοντας. Διὰ τοῦτο μετ' ἀνακουφίσεως ὁ 'Ελληνικὸς λαὸς ἐδέχθη τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ὑπουργοῦ 'Υγιεινῆς περὶ τοῦ ὅτι μελετᾶται ἡ ριζικὴ ἀναδιοργάνωσις τῆς ὑπηρεσίας ἐλέγχου τῶν φαρμακευτικῶν ἰδιοσκευασμάτων, πρὸς ἐξασφάλωσιν ἀπ' ἐνὸς τῆς γνησιότητος, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπαρκείας καὶ τῆς εὐθηνίας τῶν, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ. Μελετᾶται οὕτω ἡ ἴδρσις ἐιδικοῦ ἐργαστηρίου ἐλέγχου ἐνῶ, παραλλήλως, συνεχίζεται ἡ προεργασία ἀναμορφώσεως τῆς ὅλης φαρμακευτικῆς νομοθεσίας διὰ τὴν προσαρμογὴν τῆς εἰς τὰς συγχρόνους ἀξιώσεις τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀστίας ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως τοῦ λαοῦ.

'Ἦτο καιρὸς πλέον νὰ ἀντιμετωπισθῇ σοβαρῶς τὸ ὄλον πρόβλημα. Τὰ τελευταῖα κρούσματα τῆς νοθείας τῶν φαρμάκων κατέδειξαν πόσον ἔχον ζοφωθῆ δύστυχῶς αἱ συνειδήσεις ἀπὸ τὸ ὀλιστικὸν πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας, καὶ τὸν ἐπείγοντα χαρακτῆρα τῶν μελετωμένων μέτρων. Μόνον ὅς εὐχρηθῶμεν καὶ ἡμεῖς μετὰ ἐσπερινῆς ἐφημερίδος, ἵνα ἡ προσπάθεια τοῦ ὑπουργείου μὴ ἐμπλακῇ εἰς τοὺς μαιάνδρους τῆς γραφειοκρατίας, ἀλλὰ μορφοποιηθῇ τάχιστα εἰς νομοσχέδιον, ψηφιζόμενον ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Κλητήριον Ἐπίκριμα
Πρὸς τὸν

Ἀρχιμανδρίτην Βασίλειον Τσακαλίαν
(Ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τῇ 19ῃ Νοεμβρίου, ἡμέρα Παρασκευῆ καὶ ὥρα 9.30 π.μ. ἐ. ἔτους ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως, δι' ἣν ἐγένοντο ἀνακρίσεις ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος χρέη ἀνακριτοῦ αἰδέσ. Ἱερέως Νικολάου Φίλια.

Προσπεδιλοῦται σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρα καὶ ὥρα θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 19ῃ Ὀκτωβρίου 1965

Ὁ Προεδρεύων τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Κερνίτης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροπο-

τιδος κ. Δαμασκηνόν, τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Παροναξίας κ. Ἐπιφάνιον μετὰ τοῦ πανοσ. ἀρχιμανδρίτου Παντελεήμονος Βέτιμη καὶ τὸν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἱεροδιάκονον Μάξιμον.

—Τῇ 3ῃ Νοεμβρίου τὸν διευθυντὴν τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας πρωτοπρεσβύτερον Τζῶν Σάττεργουεντ.

—Τῇ 5ῃ Νοεμβρίου τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Ἀξώμης κ. Νικόλαον, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κύριλλον, Μαρωνείας κ. Τιμόθεον καὶ Θήρας κ. Γαβριήλ, τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Ταλαντίου κ. Στέφανον, τὸν πολιτευτὴν καὶ τέως ὑπουργὸν κ. Τουρκοβασίλην, τὸν βουλευτὴν καὶ τέως ὑπουργὸν κ. Πολυχρονίδην, τὸν βουλευτὴν καὶ τέως ὑπουργὸν κ. Ζορμπᾶν, ἐπιτροπὴν τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίας Βαρβάρας Πατισίων μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν βουλευτὴν κ. Κουτσοχέραν, τὸν διευθυντὴν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς κ. Σταματόπουλον καὶ τὴν ἐπιτροπὴν ἀνεγέρσεως ἀνδριάντος τοῦ ἔθνομάρτυρος Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου.

—Τῇ 6ῃ Νοεμβρίου τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Ἡλείας κ. Γερμανόν, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κύριλλον, Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Γεώργιον, Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβον, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιον, Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιον, Θήρας κ. Γαβριήλ, Καστορίας κ. Δωρόθεον, Παροναξίας κ. Ἐπιφάνιον καὶ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Παῦλον.

—Τῇ 8ῃ Νοεμβρίου τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Προκόπιον καὶ Μηθύμνης κ. Κωνσταντῖνον, τὸν ἐν Ἀθήναις νέον πρεσβευτὴν τῆς Γιουγκοσλαβίας κ. Μιχαήλ Γιαβόρσκυ, τὸν γενικὸν γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν κ. Μερτικόπουλον καὶ τὸν Γυμνασιάρχην θεολόγον κ. Ἀ. Λεβαντήν.

Ἱερά Μητρόπολις Μαρωνείας

Τὴν 27ην Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Τιμόθεος ἐν ἐπίσημῳ τελετῇ, εἰς ἣν παρέστησαν αἱ Ἀρχαί, οἱ μαθηταὶ τῶν Σχολείων καὶ πλήθος κόσμου, ἔθεσε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκοτροφείου Ἀπόρων Μαθητῶν τῆς κωμοπόλεως Σαππῶν.

Τὸ εὐαγέλιον τοῦ Ἰδρυμα, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ τρίτον ἐντὸς διετίας τοῦ εἴδους του τῶν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου ἀνεγειρομένων, πρόκειται νὰ ἀνεγερθῆ ἐπὶ εὐγενῶς παραχωρηθέντος ὑπὸ τοῦ Δήμου Σαππῶν οἰκοπέδου, τῇ φροντίδι τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως, ἐλπίζεται δὲ νὰ ἀποπερατωθῆ καὶ τεθῆ ἐν λειτουργίᾳ κατὰ τὸ ἐπόμενον σχολ. ἔτος.

ποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων καὶ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Ν.Δ. 3885/58, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακέρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ χωρίου Στέρνα Βοίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Σιατίστῃ τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου 1965

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47 παράγραφ. 1 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι μίαν ἐκ τῶν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων τακτικοῦ Ἐφημερίου: 1) Ἱ. Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀρχοντικοῦ Μελιτίνης, 2) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου Ἁγ. Γεωργίου Βοίων, 3) Ἱ. Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Γουβῶν Ἐλους, 4) Ἱ. Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἱέρακος Ζάρακος, 5) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου Κουπίων Ζάρακος, 6) Ἱ. Ναοῦ Εὐαγγ. Θεοτόκου Καρύτσης Γερωνθῶν, 7) Ἱ. Ναοῦ Μεταμορφώσεως Καστάνιας Μελιτίνης, 8) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου Λιαντίνης Φελλίας, 9) Ἱ. Ναοῦ Εἰσοδ. Θεοτόκου Μελίσσης Μελιτίνης, 10) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Βαρβάρας Μελιτίνης, 11) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Νικολάου Παλιόβρυσης Μελιτίνης, 12) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου Πολοβίτσης Φελλίας, 13) Ἱ. Ναοῦ Ὑπαπαντῆς Πλατάνας Παραποταμίων, 14) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου Πανηγυρίστρας Ἐλους, 15) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου Τσεραμιοῦ Σπάρτης, ἵνα υποβάλωσι ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸν Δελτίον «Ἐκκλησία», τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1965

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΚΥΗΡΙΑΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομ. Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακέρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων, 1) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Βερίῳ Ἱ. Ν. Γεν. Θεοτόκου, 2) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Καλεντζεῖκοις Ἱ. Ν. Ἁγ. Γεωργίου, 3) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Φλώκα Ἱ. Ν. Ἁγ. Ἰωάννου, 4) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Μαζαρακίῳ Ἱ. Ν. Ἁγ. Βασιλείου, 5) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Ἄνω Σουδενεῖκοις Ἱ. Ν. Ἁγ. Νικολάου, 6) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Σταροχορίῳ Ἱ. Ν. Ἁγ. Δημητρίου, 7) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Κουμπερίῳ Ἱ. Ν. Ταξιάρχῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου οριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων των.

Ἐν Πάτραις τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Πατρῶν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν τρίτην κενὴν Ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Πολιχνίτου Μυτιλήνης, ἵνα υποβάλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολο-

λογητικών, προκειμένου να γίνην ανακήρυξεις υποψηφίου προς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 1 Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Λήμων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν υποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1. Κοιμήσεως Θεοτόκου Μυρίνης, 2. Ἁγίου Γεωργίου Ἀγγαριῶν, 3. Ἁγίου Γεωργίου Καλλιθέας, 4. Ἁγίου Ἰωάννου Πεδινοῦ, 5. Ἁγίου Νικολάου Σκανδάλης, 6. Ἁγίου Ἰωάννου Φυσίνης, 7. Ἁγίας Σοφίας ὁμωνύμου Κοινότητος, 8. Ἁγίου Δημητρίου Προπουλίου, 9. Ἁγίου Μοδέστου Καταλάκκου, 10. Ἁγίου Δημητρίου Σαρδῶν, 11. Ἁγίου Δημητρίου Λύχνων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ἐν Μυρίνῃ τῇ 4 Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Λήμων ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 (περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν), καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν κάτωθι κενῶν ὀργανικῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων: 1) Ἱ.Ναοῦ Θείας Μεταμορφώσεως Ἀκρης, 2) Ἱ.Ν. Ἁγίου Δημητρίου Γηλόφου, 3) Ἱ.Ν. Ἁγίας Τριάδος Βαλκανίδας, 4) Ἱ.Ν. Ἁγίων Ἀποστόλων Δασοχωρίου, 5) Ἱ.Ν. Ἁγίου Δημητρίου Κεφαλοβόρου, 6) Ἱ.Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς Κοκκινόπου, 7) Ἱ.Ν. Ἁγίων Ἀναργύρων Λιβαδίου, 8) Ἱ.Ν. Ἁγίου Δημητρίου Μεσοχωρίου, 9) Ἱ.Ν. Ἁγίου Ἀθανασίου Μηλέας, 10) Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Ὀλυμπιάδος, 11) Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Πραιτωρίου, 12) Ἱ.Ν. Ἁγίας Μαρίνης Σαρανταπόρου, 13) Ἱ.Ν. Ἁγίας Τριάδος Σινκαμηέας, 14) Ἱ.Ν. Ἁγίου Δημητρίου Συκέας, 15) Ἱ.Ν. Ἁγίου Δημητρίου Φαρμάκης, 16) Ἱ.Ν. Ἁγίας Τριάδος Φλαμπούρου, 17) Ἱ.Ν. Προφήτου Ἡλιοῦ Δρυοῦ, 18) Ἱ.Ν. Ἁγίου Ἀντωνίου Κοκκινόγης, 19) Ἱ.Ν. Παμ. Ταξιαρχῶν Δομενίου, 20) Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Καλυβίων Κοκκινόπου, 21) Ἱ.Ν. Προφήτου Ἡλιοῦ Βερδικούσης, 22) Ἱ.Ν. Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀγιοπερίου, 23) Ἱ.Ν. Ἁγίου Ἰωάννου Χρσοστόμου Παρασκευῆς, 24) Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Λόφου, 25) Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Λουτροῦ, 26) Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Βουβάλας, 27) Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Γιαννωτῆς, 28) Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Γαλανοβρύσης, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν υποψηφίων.

Ἐν Ἐλασσῶνι τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Ἐλασσῶνος ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καστορίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 2200/1940, τοῦ Ν.Δ.3859/1958 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 184/21 Ὀκτωβρίου 1965 Πράξεως τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου (ΦΕΚ 196/2-11-1965 τευχὸς Α') περὶ προσόντων τῶν πρὸς χειροτονίαν ἐφημεριῶν καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν υποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῶν Κοινοτήτων: 1) Ἀσπροκκλησιᾶς, 2) Κρεμαστοῦ, 3) Ἀσπροπερίου, 4) Σλήμτσας, 5) Γιαννοχωρίου, 6)

Καλῆς Βρύσης, 7) Μονοπόλου, 8) Ἁγίου Ζαχαρία, 9) Τσάρτιστας, 10) Στενῶν, 11) Μελά, 12) Πρασίνου, 13) Κορυφῆς, 14) Χαλάρας, 15) Ἁγίου Ἀντωνίου, 16) Μαυροκάμπου, 17) Κρανιώνας, 18) Τριγῶνου, 19) Βατοχωρίου, 20) Κρουσταλλοπηγῆς, 21) Ἱεροπηγῆς, 22) Δενδροχωρίου, 23) Διποταμίας, 24) Κομνινάδων, 25) Χιωνάτου, 26) Ἄνω Φτεριάς, 27) Περιβολίων, 28) Καστανοφύτου, 29) Πετροπουλακίου, 30) Ζευγοστασίου, 31) Λαχανοκῆπων, 32) Περικοπῆς, 33) Σιδηροχωρίου, 34) Κεφαλαρίου, 35) Ἄνω Νεστορίου, 36) Νυμφαίου, 37) Κλεισοῦρας, 38) Πολυκεράσου, 39) Χιλιοδένδρου, 40) Ἁγίας Ἀννης, 41) Ὀμορφωκκλησιᾶς, 42) Πευκοφύτου, 43) Παύλου, 44) Μακροχωρίου, 45) Κάτω Πελέας, 46) Χιωνάτου, 47) Βέργας καὶ 48) Γράμμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν ἄνω Νόμων καὶ Ἰπουργικῆς Πράξεως ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν τὰ ὑπὸ τούτων ὀριζόμενα Δικαιολογητικά των, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν πρὸς πλήρωσιν ὑπὸ τῶν υποψηφίων τῶν ἀνωτέρω τακτικῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 6ῃ Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Καστορίας ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μηθύμνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν» ὡς ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ κεκτημένους τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως ἀνακηρυχθέντων υποψήφιοι ἐφημέριοι τῶν ἐνοριῶν: 1) Πετρίου, 2) Ρεῦματος, 3) Ἀργένου, 4) Ὑψηλομετώπου, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Δελτίον «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νενομισμένων πιστοποιητικῶν.

Ἐν Καλλονῇ τῇ 6ῃ Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Μηθύμνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Γρεβενῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 παρ. 1 τοῦ Α.Ν. 2200/40 (περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν) ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 184/21-10-65 Πράξεως τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσιν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημεριῶν τῶν Ἐνοριῶν: 1) Ἀγ. Νικολάου Ἀβδέλλας, 2) Γεν. Θεοτόκου Πανοράματος, 3) Κοιμ. Θεοτόκου Ροδιάς, 4) Ἀγ. Δημητρίου Βάρης, 5) Εἰσ. Θεοτόκου Ἐκκλησιῶν, 6) Ἀγ. Παρασκευῆς Μεσολάκκου, 7) Κοιμ. Θεοτόκου Νησίου, 8) Π. Ταξιαρχῶν Ὀροπεδίου, 9) Τ. Προδρόμου Παλαιοκάστρου, 10) Ἀγ. Νικολάου Σταυροῦ, 11) Ἀγ. Ἀθανασίου Σπηλαίου, 12) Κοιμ. Θεοτόκου Τρικωνιάς, 13) Ἀγ. Νικολάου Σμιεζῆς, 14) Π. Ταξιαρχῶν Χρωμίου, 15) Ἀγ. Κων/νου Φιλιππῶν, 16) Κοιμ. Θεοτόκου Πολυερίου, 17) Ἀγ. Ἀθανασίου Ἐλάτου, 18) Ἀγ. Γεωργίου Κατάκαλης, 19) Ἀγ. Γεωργίου Κληματακίου, 20) Κοιμ. Θεοτόκου Πευκαλίου, 21) Ἀγ. Γεωργίου Λαγκαδιάς, 22) Ἀγ. Νικολάου Μελεσσίου, 23) Ἀγ. Δημητρίου Μεσολουρίου, 24) Ἀγ. Δημητρίου Προσβόρου, 25) Κοιμ. Θεοτόκου Δαφνηροῦ, 26) Ἀγ. Νικολάου Παλιουργιάς, 27) Ἀγ. Γεωργίου Κέντρου, 28) Ἀγ. Δημητρίου Παναγιᾶς, 29) Ἀγ. Γεωργίου Ἀναβρύτων, 30) Ἀγ. Νικολάου Ἐξάρχου, 31) Ἀγ. Νικολάου Καλοχίου, 32) Ἀγ. Γεωργίου Τρικκώμου, 33) Ἀγ. Γεωργίου Μικρολειβάδου, 34) Ἀγ. Γεωργίου Δοξοῦ, 35) Τ. Προδρόμου Δασκίου, 36) Ἀγ. Ἀθανασίου Ἀγάπης, 37) Π. Ταξιαρχῶν Λόχμης, 38) Ἀγ. Γεωργίου Ἀγαλλαίων, 39) Γεν. Θεοτόκου Νεσοχωρίου, 40) Ἀγ. Γεωργίου Ἐλευθεροχωρίου, 41) Ἀγ. Γεωργίου Περιβολίου, 42) Κοιμ. Θεοτόκου Σαμαρινᾶς, 43) Ἀγ. Νικολάου Συδένδρου, 44) Ἀγ. Πάντων Κρανῆας, 45) Π. Ταξιαρχῶν Ἐλευθέρου Προσφύγων, 46) Ἀγ. Νικολάου Ἀνοξέως, 47) Ἀγ. Δημητρίου Μουραναίων, 48) Ἀγ. Δημητρίου Μοναχτιοῦ, 49) Ἁγίας Κυριακῆς

Σιταρᾶ, 50) Κοιμ. Θεοτόκου Πιστικοῦ, 51) Ἀγ. Δημητρίου Κοκκινιάς Γηγ. καὶ 52) Ἀγ. Νικολάου Καλλιθέας, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νενομισμένων πιστοποιητικῶν.

Ἐν Γρεβενοῖς τῇ 6 Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Γρεβενῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ὑπ' ἀριθ. 184/1965 Πράξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τὸν Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν τῶν κενῶν ἐφημερικῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἁγίας Κυριακῆς, 2) Ἁγίου Γεωργίου Αὐλῶν 3) Ἁγίου Παντελεήμονος Αὐγῆς, 4) Τιμίου Προδρόμου Βοσκοχωρίου, 5) Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου Γαλιάνης 6) Ἀγ. Ἰωάννου Θεολόγου Καρυδίτσας, 7) Ἁγίου Κωνσταντίνου Καπνοχωρίου, 8) Τιμίου Σταυροῦ Λιβερών, 9) Ἁγίου Κωνσταντίνου Λευκάρων, 10) Ἁγίου Δημητρίου Λάβας, 11) Ἁγίου Γεωργίου Λυγερῆς, 12) Ἁγίων Θεοδώρων Λεβέντη, 13) Ἁγίου Γεωργίου Μελισσίων, 14) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Οἰνός, 15) Ἁγίου Γεωργίου Πολυρράχου, 16) Γεν. Θεοτόκου Πλατανορρεύματος, 17) Ἁγίου Νικολάου Παληογριασιάνου, 18) Γεν. Θεοτόκου Πετρανῶν, 19) Ἁγίας Παρασκευῆς Πολυφύτου, 20) Ἁγίου Νικολάου Πύργου, 21) Τιμίου Προδρόμου Ρυμίου, 22) Κοιμήσ. Θεοτόκου Ροδίτου, 23) Ἁγίου Δημητρίου Σκάφης καὶ 24) Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Σπάρτου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων Νόμων ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 8 Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἐδέσσης καὶ Πέλλης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν Νομοθετικὴν Πράξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπ' ἀριθμ. Φύλλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως 196/2-11-1965, καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα συμφώνως τῇ Πράξει ταύτῃ ἥτοι ἐνδεικτικῶν Β' Ἐξαταξίου Γυμνασίου ἢ Ἀπολυτήριον Δημοτικῶν Σχολείων καὶ βουλομένους νὰ καταλάβωσι μίαν τῶν κάτωθι ἐφημερικῶν θέσεων, τῶν ἔχουσῶν ἑλαττον τῶν πεντακοσίων (500) κατοίκων νὰ ὑποβάλωσιν ἡμῖν σὺν τῶ ἀποδεικτικῶ τῶν σπουδῶν αὐτῶν συμφώνως τῇ ἀνωτέρω Πράξει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ἱ.Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὀριζόμενα ἔγγραφα καὶ πιστοποιητικά μέχρι 10ης ἑλευσομένου μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ.ε.

Τὰ μικρὰ ταῦτα χωρὶα εἶναι τὰ ἀκόλουθα: 1) Ἁγία Φωτεινή, 2) Πολλὰ Νερά, 3) Ροδακινέα ἢ Στράντζα, 4) Πλευρωμα, 5) Σάμαρι, 6) Σανδάλι, 7) Κρόμη, 8) Λιβαδίτσα, 9) Λεπτοκαρέα ἢ Λιτοβοῖον καὶ 10) Ποντοχώριον.

Ἐν Ἐδέσῃ τῇ 10η Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Ἐδέσσης καὶ Πέλλης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Πρὸς

Τὸν Ἱερολ. Ἱεροδιάκονον ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ ΝΙΚΟΛΑΚΟ-ΠΟΥΛΟΝ, ἀδελφὸν τῆς Ἱεράς Μονῆς Ταξιαρχῶν Αἰγιαλείας καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς.

Καλοῦμέν σε, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ἐπανέλθῃς εἰς τὴν Μονὴν τῆς μετανοίας σου. Παρέρχουμένης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, θέλομεν ἐνεργῆσαι κατὰ σοῦ ὅ,τι οἱ Ἱεροὶ Κανόνες καὶ οἱ Νόμοι τοῦ Κράτους διακελεύουσιν.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 9η Νοεμβρίου 1965

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Μαρωνείας ΤΙΜΟΘΕΟΣ

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ναῶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν:

Δρχ. 50, 75, 100 ἑτησίως.

Λοιπῶν Ναῶν Ἐπικρατείας:

30 ἑτησίως.

Ἐξωτερικοῦ: δολλάρια 3.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδοσίου Σπεράντσα, Λησμονεῖται ἀτυχῶς.

Παναγ. Τρεμπέλα, Ἐπὶ τῶν Πρακτικῶν τῆς ἐν Aarhus Διασκέψεως.

Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως, Ζωὴ καὶ ἔργον τῶν ἐξ Ἡπείρου ὀρμωμένων Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν.

Γ. Π. Γιαννακοπούλου, Οἱ ἀπὸ δημίων καὶ δεσμοφυλάκων ἄγιοι.

Ἀρχιμ. Χαρίτωνος Συμεωνίδου, Ἱεροκήρυκος Κιλίκης, Λόγος ἐπικηδέσιος εἰς τὸν Μητροπολίτην Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου Ἰωακείμ.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

Παράρτημα.

ΜΟΝΟΤΥΠΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΤΣΙΡΩΝΗ
Μενάνδρου 4—Ἀθήναι—Τηλ. 311.121

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου Γεώργιος Σ. Χρυσάφης
Ἰασωνίδου 22 — Σούρμενα